

Jämförelse mellan hundskolans och Svenska Brukshundklubbens kursdeltagare i Skaraborg

*Comparison between the dog-school's and the Swedish
Working Dog Association's course participants in Skaraborg*

Linda Strohmaier

Sveriges Lantbruksuniversitet
Institutionen för husdjurens miljö och hälsa
Etologi och Djurskyddsprogrammet

Skara 2008

Studentarbete 191

*Swedish University of Agricultural Sciences
Department of Animal Environment and Health
Ethology and Animal Welfare programme*

Student report 191

ISSN 1652-280X

**Jämförelse mellan hundskolans och Svenska
Brukshundklubbens kursdeltagare i Skaraborg**

*Comparison between the dog-school's and the Swedish Working
Dog Association's course participants in Skaraborg*

Linda Strohmaier

Examensarbete, 15 hp, Etologi och Djurskyddsprogrammet

Handledare: Jenny Loberg

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	3
Summary.....	5
Sammanfattning.....	6
Inledning.....	7
Hunden och människan	7
<i>Hund och ägare</i>	8
<i>Hunden och känslor</i>	8
<i>Hunden och lagen</i>	9
<i>Hälsa</i>	9
<i>Hundproblem i samhället</i>	9
Brukshundklubben	10
<i>Brukshundklubbens historia</i>	10
<i>Tidigare studier från brukshundklubben</i>	10
Hundskolor.....	11
Träning	11
Syfte.....	13
Material och metod.....	14
Enkät.....	14
Hantering av data.....	14
<i>Fråga 1</i>	15
<i>Fråga 9 och 12</i>	15
<i>Fråga 13</i>	15
<i>Fråga 21</i>	15
<i>Fråga 23</i>	16
<i>Fråga 35 och 36</i>	16
<i>Fråga 40</i>	17
<i>Fråga 47 och 49</i>	17
Statistik.....	17
Resultat	18
Orsaker till valet av organisation.....	18
Orsaker till varför kursdeltagarna skaffade sina hundar.....	18
Var kursdeltagarna nöjda med sitt val av hund?	19

Förstahundsägare.....	20
<i>Övriga resultat</i>	21
Fler resultat.....	21
<i>Kriterier vid val av ras</i>	21
<i>Raser</i>	22
<i>Kön och antal</i>	23
<i>Problem</i>	24
<i>Pris</i>	25
<i>Hundens vardag</i>	25
Diskussion	27
Valet av organisation.....	27
Orsaker till att hunden införskaffades	27
Nöjda ägare.....	28
Förstahundsägare.....	29
Andra resultat	29
<i>Köpesumma</i>	29
<i>Könsfördelning</i>	29
<i>Raser</i>	30
Enkäten.....	30
Felkällor	31
Vidare studier	32
Referenser	34

Bilaga 1. Enkäten

Bilaga 2. Enkätresultat

Bilaga 3. Representerade hundraser

Summary

The aim with the present study was to investigate whether there is a difference between the course participants who find their way to the dog-school respective the Swedish Working Dog Association. The study have focused on four issues; why the course participants have chosen the dog-school respectively the Swedish Working Dog Association, why the participants bought their dog, if the participants are satisfied with their dogs and if it is more likely that they turn to the dog-school's than to the Swedish Working Dog Association with their first dog?

Course participants from two dog-schools and from two of the local clubs belonging to the Swedish Working Dog Association in Skaraborg, Sweden, answered a questionnaire. In total 85 answers were collected, including 60 from the course participants from Swedish Working Dog Associations and 25 from the dog school's course. The results showed that no course participants have chosen the Swedish Working Dog Association because of the size of the class and no one had chosen the dog-school because of the geographical distance. A higher number of the participants in the dog school's courses indicated that the method used had been a key factor in their choices.

This examination has to a large extent indicated that interest, activity and the companionship was the reason to why the course participants bought their dog. The dog-school's course participants were highly represented in all categories in this issue. This may be explained by the fact that these course participants, in many cases have entered more than one cause.

The vast majority of the participants answered to direct questions that they were satisfied or very satisfied with their choice of breed and their dog's behavior. Only a few indicated that they not were satisfied with their dog's behavior. Three-quarters of those who indicated that they were satisfied or very satisfied with the choice of race has also responded that they experience a problem with their dog. One out of five of the course participant's did not know their breeds correct initial use.

In the collected material no difference can be found, in percentage, between those who choose to turn to the dog-school respective the Swedish Working Dog Association with their first dog.

Sammanfattning

Syftet med studien var att utreda om det finns en skillnad mellan de kursdeltagare som söker sig till hundskolan respektive brukshundklubben. Fokus i studien har lagts på fyra frågeställningar; varför har kursdeltagarna valt att söka sig till hundskolan respektive brukshundklubben, varför har kursdeltagarna skaffat sin hund, är kursdeltagarna nöjda med sin hund och är det fler som vänder sig till hundskolor än till brukshundklubben med sin första hund?

Kursdeltagare från två hundskolor och två brukshundklubbar i Skaraborg har besvarat en enkät. Totalt samlades 85 enkätsvar in, varav 60 från kursdeltagare från brukshundklubbar och 25 från hundskolornas kursdeltagare.

Resultaten har visat att ingen kursdeltagare har valt att vända sig till brukshundklubben p.g.a. gruppstorleken och ingen har valt hundskolan p.g.a. det geografiska avståndet. Fler av hundskolornas kursdeltagare har angivit att metoden som använts har varit en avgörande faktor i deras val.

Kursdeltagarna har i hög utsträckning angivit att intresse, aktivitet och sällskap var orsaken till att de skaffade sin hund. Hundskolornas kursdeltagare är högst representerade i alla kategorierna på denna fråga, detta kan bero på att dessa kursdeltagare i många fall har angett mer än en orsak.

De allra flesta av kursdeltagarna anger på direkta frågor att de var nöjd eller mycket nöjda med sitt val av ras och sin hunds beteende. Endast ett fåtal angav att de inte var nöjda med sin hunds beteende. Tre fjärdedelar av de som angivit sig vara nöjda eller mycket nöjda med valet av ras har även angivit att de upplever ett problem med eller hos sin hund. En av fem kursdeltagare hade ej heller angett ett för hundrasen korrekt ursprungligt användningsområde.

Det fanns i det insamlade materialet ingen skillnad, procentuellt sett, mellan de som väljer att vända sig till hundskolan respektive brukshundklubben med sin första hund.

Inledning

Hunden och människan

Man bör ha ett genuint intresse för hundar innan man skaffar en, då hunden kräver engagemang, tid, matning, rastning, stimulering, pälsvård m.m. (Löwdahl, 2006). Hundar, liksom andra husdjur, kan ge upphov till problem, vara tidskrävande, oförutsägbara, svåra och helt enkelt hårt arbete (Ellson, 2008). Allt detta kan upplevas som tungt och krävande om det inte finns ett intresse från början (Löwdahl, 2006).

Att ha hund är en livsstil och man bör därför välja hundras med omsorg (Löwdahl, 2006). Valet bör baseras på rasens egenskaper (Althaus, 1987; Löwdahl, 2006) framför exteriör (Löwdahl, 2006), då man bör skaffa en hund som passar väl ihop med sin livsstil (Althaus, 1987; Karlsen, 2006). Detta skapar en bättre förutsättning för en harmonisk relation mellan hund och ägare (Althaus, 1987; Karlsen, 2006). En livlig hundras kräver exempelvis ett aktivt hem för att inte lida av understimulering, och den aktiva familjen trivs säkerligen bättre med en aktivare hund (Karlsen, 2006). Eftersom det finns nästan 400 godkända raser i Sverige (Svenska Kennelklubben) och alla dessa är av olika storlek, exteriör, och temperament (Palika, 2007) borde det vara fullkomligt möjligt för alla att hitta en lämplig ras. Det bästa kan vara att använda sig av uteslutningsmetoden och bestämma sig för vilka egenskaper den tilltänkta hunden absolut inte bör ha (Hedhammar et al., 1984), då alternativen är många. ”Genom att aktivt välja en ras man passar ihop med, lägger man den bästa grunden för en livslång vänskap.” (cit: Karlsen, 2006 s.23). Man har funnit skillnader i beteende mellan olika raser (Notari & Goodwin, 2007), vilket innebär att en hund kommer att bete sig som en individ av den ras som den tillhör (Althaus, 1987).

Hundägare anger att de upplever personliga vinster med att ha en hund, så som säkerhet, kamratskap, kunskap, aktivitet, socialt och bättre hälsa (Löwdahl, 2006). Att äga en hund kan vara ett sätt att uttrycka sig på (Ellson, 2008). Orsaker till hundägandet kan vara livsstil och kanske hur man vill bli uppfattad av andra (Ellson, 2008), andra skaffar hund för att de vill ha en kompis i soffan och på skogs promenader (Darsund, 2006). Hunden gör också att man alltid känner sig välkommen hem, samt frambringar gott humör (Darsund, 2006). Hundägare upplever ofta en ökad säkerhet i form av skydd och trygghet (Löwdahl, 2006) och många upplever även hunden som en vän som aldrig sviker och som finns där när man mår dåligt (Darsund, 2006). I en jämförelse som gjorts mellan hund- och kattägare har det visat sig att hundägare får fler positiva kontakter tack vare sin hund och kan på så vis öka sitt sociala nätverk (Bolin, 2003). Beverland et al. (2008) fann att djurägare hade två stora huvudsakliga motiv till ägandet av ett sällskapsdjur. Den ena anledningen var att djuret värderades som en enskild varelse och den andra att djurägandet var en del av deras personlighet. Den senare anledningen kallas i studien för den ”mörka sidan” och täcker in motiv så som status, kontroll och dominans. Detta tycks vara vanligare förekommande hos yngre ägare, de yngsta som intervjuades i studien var i 20-års-åldern. Löwdahl (2006) påpekar också att hunden inte är någon form av accessoarer som kan användas för egen vinning, vilket tycks vara ett växande problem i takt med att de små knähundarna förses med egna kläder och smycken (Karlsen, 2006). Många av de behov som hunden och intresset för hundar uppfyller skulle eventuellt kunna tillfredsställas genom något annat fritidsintresse (Darsund, 2006).

Hund och ägare

Hundägare vill ha lätthanterliga hundar (Darsund, 2006). En viss grad av självständighet och vaktinstinkt är också önskvärt, dock inte för mycket (Darsund, 2006). Hanhundsiska, dominans mot andra hundar, jaktinstinkt och skotträdsla tillhör de icke önskvärda egenskaperna hos en hund (Darsund, 2006). Vad som är acceptabelt och inte acceptabelt beteende hos hunden varierar mellan hundägare (Ellson, 2008). Kvaliteten på hund- och ägarrelationen beror både på hundens och ägarens personliga karaktärer (Marinelli et al., 2007). Hundägaren bör kunna förstå sin hund och att den kanske försvarar sitt revir, särskilda platser eller föremål (Althaus, 1987). Ägaren bör också vara medveten om att den tilltänkta hunden kanske försöker jaga olika byten och inte tycker om att bli lämnad ensam (Althaus, 1987). Att ha en hund kostar också pengar, tar tid, binder upp en samt innebär ett ökat ansvar (Hedhammar et al., 1984). Hundar öppnar åt andra sidan upp en ny värld, med nya bekanskap med ett gemensamt intresse, naturupplevelser samt en aktivare och hälsosammare livsstil (Darsund, 2006).

Hundar som antas vara blandraser uppfattas som olydiga, nervösa, upphetsade och överdrivet skälliga i större utsträckning än de renrasiga hundarna (Bennet & Rohlf, 2007). Bennet och Rohlf (2007) tror dock inte att detta är ett resultat av någon genetisk skillnad, utan snarare ett resultat av att ägarna till de renrasiga hundarna har betalat mer för sina djur och kanske därför är mer engagerade i deras träning och vård. Djurägare har visat sig, i flera fall, vara ovilliga att spendera mer än vad djuret kostat i inköp på eventuella beteendeproblem (Strohmaier, 2006). Marinelli et al. (2007) skriver att ägaren i en långvarig relation tar allt mindre hänsyn till sin hunds behov, medan hunden över tid blir alltmer fäst vid sin ägare.

Hunden och känslor

Många hundägare anger att de blir väldigt upprörda om någon kritiserar deras hund eller när andra hundägare inte förstår varför de behandlar sina hundar på ett visst sätt, exempelvis när de inte vill låta sina hundar hälsa på andras hundar (Darsund, 2006). Hundägare, som inte ”sköter sig”, kan också ge upphov till starka känslor (Darsund, 2006).

Djurägare som är känslomässigt engagerade i sin hund ger ofta sina hundar special-foder och låter dem sova i sovrummet enligt en studie av O’Farrell (1987). En känslomässigt engagerad ägare är troligen mer orolig av sig. Oroliga ägare har i högre utsträckning en hund som är mer orolig eller rädd (O’Farrell, 1987). Detta beror troligen på att den oroliga ägaren är mera bekymrad över hunden och vad den känner (O’Farrell, 1987). Enligt samma studie vill de känslomässigt engagerade ägarna gärna ha hundar som är kärleksfulla och mycket beroende av dem. Dessa hundar visade sig dock mera troliga att uppvisa dominant aggression. Detta kan enligt samma studie bero på att dessa hundägare beter sig mera som en vän till hunden, en jämbördig, och inte som en ledare. Detta kan yttra sig genom att om hunden skäller vid dörren så öppnar ägaren dörren och släpper ut hunden, eller om hunden kommer med bollen så börjar ägaren att leka med hunden (O’Farrell, 1987). Althaus (1987) kommenterar också, i sin artikel, att hunden inte är en annan människa och bör inte heller behandlas som det. Hunden har en annan omvärlds-uppfattning och agerar annorlunda än människor (Althaus, 1987). Djurägare, som inte var känslomässigt engagerade i sitt husdjur (d.v.s. har inte försett husdjuret med s.k. lyx som egna kläder, presenter och liknande), har ändå tillhandahållit foder, veterinärvård, skydd och uppmärksamhet samt allt annat som ger husdjuret ett tryggt liv och en tillfredställande relation med sin ägare (Shore et al., 2005).

Hunden och lagen

Alla djur ska enligt djurskyddslagen (SFS 1988:534) bl.a. behandlas väl och skyddas mot ett onödigt lidande. De ska även hållas och skötas i en bra miljö där de ska ha möjlighet att bete sig naturligt (SFS 1988:534). Vad detta innebär för hundar förklaras närmare i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om hållande av hund och katt (SJVFS 2008:5). Enligt denna föreskrift ska en frisk hund ha tillsyn minst två gånger per dag samt få sitt sociala behov tillfredsställt. Detta bör ske genom kontakt med artfrände eller med en människa. Hunden ska också hållas tillfredställande ren och pälsen ska skötas enligt den 19 §. Hundar som hålls inomhus, och därmed inte har fri tillgång till rastgård, ska rastas regelbundet och rekommendationen är minst var sjätte timma. Om hundens ålder eller hälsostatus kräver det så ska hunden rastas oftare samt ses till mera frekvent (SJVFS 2008:5).

Hälsa

Det finns bevis för att det är hälsobefrämjande att äga en hund, på så sätt att det motiverar hundägare att promenera och samtidigt ger ett socialt stöd (Cutt et al., 2008).

Hundpromenader är ett betydande bidrag till att hundägare får sin dagliga motion och de ägare som promenerar sina hundar ser i många fall hunden som en motivationskälla. Hundpromenader är en otömd hälsokälla enligt Cutt et al. (2008). Att promenera tillsammans med en hund ger en större hälsovinst än att promenera utan, men att ha en hund i hemmet kan dock i vissa avseenden vara bättre för hälsan än att endast promenera hunden (Motooka et al., 2006), d.v.s. att hälsovinsterna är större om man själv äger en hund än om man endast tar promenader, exempelvis med grannens hund. Orsaken till detta skulle kunna vara att umgänge med en hund är avstressande (Hedhammar et al., 1984).

Övervikt är ett växande problem bland våra sällskapsdjur som återspeglar den trend som ses bland den mänskliga populationen (German, 2006). Övervikt är ett allvarligt medicinskt problem för våra husdjur och viktiga åtgärder är; strikt diet, ökad motion eller rörelse samt förändra sin livsstil och invanda beteenden (German, 2006). Lämpliga aktiviteter, enligt samma studie, kan exempelvis vara att promenera och simma.

Hundproblem i samhället

Enligt Malm (2005b) lider många hundar av att de inte kan känna sig lugna då de lämnas, av en viss person eller helt ensam. Hundar har exempelvis visat tydliga tecken på stress då de lämnas ensam i bilen av sin ägare (Ljungqvist, 2006). Att separeras från sin ägare är ett stressande moment för hunden och därför kan hunden endast delvis vänjas vid att lämnas ensamma i bilen enligt Ljungqvist (2006). Hjärtfrekvensen är högre, och exempelvis vokalisering förekommer i högre grad, under de första femton minuterna efter det att hunden lämnats (Ljungqvist, 2006).

Utöver aggressivitet, dominans som är riktad mot ägaren och destruktivt beteende så är även överdriven vokalisering en av de icke önskvärda egenskaperna hos en hund (Bradshaw et al., 1996). Hundar kan exempelvis skälla vid hälsning, lek, hot, försvar, uttråkning eller kontaktsökande (Cohen & Fox, 1976). Det finns också en mängd olika skall, de kan exempelvis vara upprepade eller likna ylandet (Cohen & Fox, 1976). Vilda hunddjur skäller främst som varning eller hot, alternativt vid gruppvokalisering (Cohen & Fox, 1976).

Malm (2005a) skriver i sin bok att många av de beteenden som betraktas som problematiska i själva verket är tecken på att hunden mår dåligt i sin befintliga levnadssituation. I dagens samhälle efterfrågas dock ofta snabba och enkla lösningar (Malm, 2005a). Kastrerade hundar är mindre nervösa av sig än sexuellt intakta hundar, de är också mindre oroliga och uppvisar inte lika många destruktiva beteenden (Bennet & Rohlf, 2007). Córdoba-Izquierdo et al. (2006) visade att kastration också har en reducerande effekt på oönskade beteenden hos hundar, så som sexuellt beteende. Dock kunde ingen reduktion av aggressivt beteende noteras i denna studie. Detta skulle kunna bero på att aggression i de flesta fall beror på rädsla eller obehag (Malm, 2005c). Dock kan kastrering inte alltid lösa de befintliga problemen och det finns flera exempel på hur problemen t.o.m. kan förvärras efter en genomgången kastration (Malm, 2005a). De främsta anledningarna till att personer överlämnar sina hundar för omplacering (till s.k. Animal shelters) i USA, har visat sig vara aggression, att hunden inte kommer överens med barn eller förekomst av destruktiva beteenden (Shore et al., 2008). ”Hundar är levande varelser som framförallt behöver förståelse, tid och personligt engagemang för att de ska må bra och kunna ge oss det vi önskar.” (cit. Malm, 2005a s 13).

Brukshundklubben

Brukshundklubbens historia

Följande stycke är baserat på information från Svenska Brukshundklubbens hemsida. År 1918 beslöt en grupp människor bilda Föreningen Svenska Skydds- och Sjukvårdshunden (FSSSH). Redan året efter blev föreningen erkänd som en specialklubb av Svenska Kennelklubben (SKK). FSSSH startade en dressörskola och började årligen hålla kurser. År 1920 hölls föreningens första hundutställning och i samband med denna den första tävlingen i skydd och spår. Det var först år 1940 som den nybildade Brukshundklubben blev erkänd av SKK, då upphörde FSSSH automatiskt, och namnet ändrades till Svenska Brukshundklubben (SBK). SBK och dess aktiviteter var främst inriktad på de s.k. bruksraserna; Airedaleterrier, Boxer, Dobermann, Riesenschauzer, Rottweiler och Schäfer. En brukshund är, enligt Hedhammar et al. (1984), en hund som används, eller tas i bruk, för ett speciellt arbete. SBK:s verksamhet vilar huvudsakligen på fyra delar; lokalklubbar, bruksprov, frivilligverksamhet och rasklubbar. De ger även ut tidningen Brukshunden. Vid 1940-talets början, vid klubbens grundande, bestod SBK av tio lokala avdelningar och hade 800 medlemmar. Tio år senare fanns det hela 67 lokala avdelningar och 4 400 medlemmar.

Idag har SBK ca 70 000 medlemmar och 290 lokala klubbar och de erbjuder sina medlemmar tillgång till många utbildningar och aktiviteter för hund och ägare. SBK kallar sig idag för ”hundägarnas utbildningsorganisation” och inom vissa kommuner finns det t.o.m. mer än en avdelning. Idag är alla raser, samt även blandraser, välkomna till Svenska Brukshundklubben, på villkoren att hundarna är id-märkta och vaccinerade (Granholt, K. Personligt meddelande). Hundföraren måste också vara medlem i SBK för att få delta och blir därmed också försäkrad (Granholt, K. Personligt meddelande).

Tidigare studier från brukshundklubben

Darsund (2006) intervjuade i sin psykologiexamensuppsats tio kvinnor som var medlemmar i Svenska Brukshundklubben. Dessa kvinnor tillbringade mellan 2 och 5 timmar varje dag aktivt (promenader, lek, träning och kel) med sin hund. Samtliga hade också haft minst en hund tidigare och varit hundägare, i vuxen ålder, mellan fem och 40 år.

De deltagande kvinnorna var mellan 29 och 59 år gamla. Den mest eftertraktade egenskapen hos hundar för de kvinnor som intervjuades var hundarnas arbetsvillighet. Flertalet av de kvinnor som intervjuades hade också haft hund under sin uppväxt och såg hundägandet som en naturlig del av livet, en självklarhet. Många av de intervjuade kvinnorna angav också att de blivit engagerade i olika verksamheter p.g.a. att deras hund hade krävt det (Darsund, 2006), och inte för att de själva haft ett intresse.

Lindberg (2007) fann i sitt examensarbete att de tolv vanligaste raserna, inom de brukshundsklubbar som ingick i hennes undersökning, var Schäfer, Blandras, Labrador retriever, Rottweiler, Tollare (Nova scotia duck tolling retriever), Flat coated retriever, Golden retriever, Border collie, Boxer, Tervueren, Australiensisk shepard och Shetland sheepdog. Att Schäfer var den vanligaste rasen kan delvis bero på att den tillhör Sveriges vanligast förekommande hundras och att den klassas som en typisk brukshund, enligt författaren. Av de deltagande hundarna var 53 % tikar och 47 % hanar, 14 % av dessa hundar var kastrerade. Alla hundägare i studien angav att de promenerade sina hundar. På vardagar promenerades 76 % av hundarna dagligen mellan 1-2 timmar totalt och 76 % av hundarna promenerades under en helgdag totalt mer än 2 timmar. Hela 80 % av hundarna fick dessutom vara lösa under mer än halva tiden som de var ute, och endast fem procent fick aldrig vara lösa. De flesta av ägarna i studien angav även att deras hundar tränades. Orsakerna till varför hundägarna tränade sina hundar var jämnt fördelade mellan att de tyckte det var roligt, för att aktivera hunden och för tävlingssyfte. De resultat som Lindberg (2007) kunde presentera påverkade i viss utsträckning ett antal frågor som inkluderats i den enkät som gav underlaget för denna studie (Bilaga 1).

Hundskolor

De fristående hundskolorna, som alltså ej är anslutna till SBK, kallas endast för hundskolor i detta arbete, och med hundskolor avses de som driver kursverksamheten som ett företag. Hundskolor tycks bli allt vanligare i takt med hundägares efterfrågan på vidare kunskaper. Fenomenet har främst under de sista två åren brett ut sig i landet (U. Claeson, personligt meddelande). Dock kan kvaliteten på landets hundskolor vara mycket varierande (U. Claeson, personligt meddelande). Man bör ha en seriös utbildning och mycket erfarenhet i ryggen då man funderar på att starta en hundskola, vilket inte alltid är fallet (U. Claeson, personligt meddelande). Det finns idag ingen rikstäckande organisation som arbetar med att fastställa kvaliteten på landets hundskolor, mer än organisationen IMMI som kräver att deras medlemmar har gått någon av deras utbildningar (IMMI) och är därför begränsade på detta område. Ulrika Claeson, som sedan år 2007 äger och driver Skövde Hundskola, anser att en sådan organisation skulle behövas vad gäller all förekommande hundträning, d.v.s. både hundskolor och brukshundklubbar. Idag vilar mycket ansvar på ägaren då man väljer vart man ska vända sig tillsammans med sin hund, speciellt då vem som helst idag kan starta en hundskola och bedriva kursverksamhet (U. Claeson, personligt meddelande).

Träning

Ägare till hundar som är aggressiva eller uppfostrade är troligen oförmögna att delta i gemensamma aktiviteter p.g.a. hundens problematiska beteende (Bennet & Rohlf, 2007). Lika troligt är det dock att hundarna utvecklar ett oönskat beteende för att de inte är nog delaktiga i olika aktiviteter med sin ägare enligt Bennet & Rohlf (2007). Ett ökat engagemang i hundens träning och socialisering förutspås av författarna få stora fördelar i form av en minskad andel beteendeproblem. Färre problembeteenden har rapporterats hos

hundar som är delaktiga i någon form av träningsaktivering och det behöver då inte nödvändigtvis röra sig om lydnad (Bennet & Rohlf, 2007).

Erfarna hundmänniskor har visat sig pratar mera med sin hund, med ljus röst och uppmuntrande tonläge (Lyngé & Ladewig, 2005). De håller också koncentrationen uppe samt korrigerar hunden genom att motivera den till att förändra sitt beteende. Erfarna personer använder även handen för att kommunicera med hunden samt godis i mycket större utsträckning (Lyngé & Ladewig, 2005). Erfarna hundmänniskor kunde däremot, i den utförda studien, inte behålla hundens uppmärksamhet och straffade oönskade beteenden istället för att förstärka de eftertraktade beteendena. Lyngé och Ladewig (2005) anser att detta är viktig information för de instruktörer som undervisar lekmän inom området.

Att träna sin hund innebär att man arbetar mycket med sin relation till hunden (Darsund, 2006), och träning som är baserad på belöning används flitigt av hundägare (Hiby et al., 2004). Dessutom är belöningen också nyckeln till framgång enligt Owren (1987). Dock är det ovanligt att hundägare baserar all träning på belöning, de flesta använder en kombination av belöning och bestraffning (Hiby et al., 2004). Många hundägare använder bl.a. bestraffning för att lära hunden att inte tugga på eller stjäla föremål, men bestraffning är inte den effektivaste inlärningsmetoden (Hiby et al., 2004). I Hiby et al. (2004) studie kontrollerade man hundens lydning på tre olika områden. De olika områdena var rumsrenhet, sitt på kommando, samt inte stjäla och inkallning som hade kombinerats ihop till det tredje och sista området. Inte inom något av områdena visade sig bestraffning vara den effektivaste metoden. De hundar som tränats endast med belöning visade sig vara betydligt lydigare, än de som blivit tränade med enbart bestraffning eller en kombination av bestraffning och belöning. Detta visar att man inte får en lydigare hund genom att bestraffa den (Hiby et al., 2004). Ju mer hunden bestraffats, desto troligare var det också att hunden uppvisade någon form av problembeteende. Dock finns det en möjlighet att hundar som tidigt uppvisar en bättre lydning påverkar sina ägare till att använda mjukare träningsmetoder (Hiby et al., 2004). Eftersom inlärningsmetoder som baseras endast på belöning har visat sig mera effektiva och hundarna som tränats på detta sätt uppvisar problembeteenden i mindre utsträckning, så bör denna metod rimligtvis användas i första hand (Hiby et al., 2004). Det finns också etiska skäl till att inte använda inlärningsmetoder som baseras på bestraffning (Hiby et al., 2004).

Syfte

Syftet med studien var att jämföra kursdeltagare som söker sig till Svenska Brukshundklubben med kursdeltagare som söker sig till hundskolorna med avseende på följande punkter;

- * Varför har kursdeltagarna valt att söka sig till hundskolan respektive brukshundklubben?

Det verkar troligt att de som söker sig till brukshundklubben har ett större intresse av träning och tävling.

- * Varför har kursdeltagarna skaffat sin hund?

De flesta har troligtvis skaffat sin hund för att de vill ha ett sällskap, men också för att kunna utöva sitt intresse, så som exempelvis träning och tävling inom olika grenar samt utställning.

- * Är kursdeltagarna nöjda med sin hund?

Många har troligtvis identifierat något område där de skulle önska att hunden betedde sig på ett annat sätt. De kanske i efterhand har insett att de skulle ha valt en annan typ av hund som var bättre lämpad för just deras behov och önskemål.

- * Är det fler som vänder sig till hundskolor än till brukshundklubben med sin första hund?

Ja, det är troligtvis så då många fördomar och rykten har cirkulerat kring brukshundklubben genom åren.

Material och metod

Enkät

Studien utfördes som en enkätundersökning år 2008 under mars och april månad och var riktad till kursdeltagarna på två brukshundklubbar och två fristående hundskolor i Skaraborg. Eftersom det har varit svårt att förutse vilka frågor som kan vara relevant för att kunna besvara de olika frågeställningarna, har ett brett material samlats in för att säkerställa att ett så korrekt resultat som möjligt kan ges. Enkäten (Bilaga 1) delades endast ut till dem som deltog på ”nybörjarnivå” för att få ett så representativt urval som möjligt av hundägarna i Skaraborg. Dessa kurser attraherar i större utsträckning olika typer av hundägare och hundar men olika bakgrunder och förkunskaper. Tävlingskurser och liknande kurser, som ofta kräver ett större engagemang, och som krävt förkunskaper utöver valp- eller grundkurs har därför medvetet undvikits. Totalt 85 enkäter samlades in, varav 60 från kursdeltagare på de två brukshundsklubbarna (53 + 7) och resterande 25 enkäter (21 + 4) från kursdeltagare som sökt sig till de båda fristående hundskolorna. Den ojämna fördelningen mellan de båda hundskolorna och brukshundklubbarna beror dels på antalet kursdeltagare på respektive kurs samt på att enkätinsamlingen endast utfördes under en kort period.

Enkäten bestod av både öppna och slutna frågor. Öppna frågor har medvetet undvikits så långt som möjligt då mycket tid går åt till att handskas med och tolka svaren på dessa (Trost, 2001). Ett antal frågor har dock varit svåra att ange bra och rättvisande svarsalternativ till och dessa har då medvetet utformats som öppna frågor. Enkäten bestod av 58 nummerade frågor och åtta av dem var öppna. Detta för att ge möjlighet till att fritt kunna utveckla sitt svar och därmed kanske få en något mer detaljerad kunskap inom området (Hartman, 2005). Enkäten testades på ett antal personer, varefter några frågor ändrades eller togs bort, innan den delades ut till kursdeltagarna.

Enkäten fylldes i vid den tidpunkt som kursen besöktes personligen, vid ett ordinarie kurstillfälle, vilket gav en hög svarsfrekvens. Att skicka ut enkäterna hade troligtvis inte lett till någon arbets- eller tidsbesparing och svarsfrekvensen hade troligtvis varit mycket lägre (Trost, 2001; Lindberg, 2007). Studien, enkätinsamlingen, utfördes under totalt fem dagar under mars och april månad våren 2008.

Hantering av data

Flera av deltagarna har lagt till egna alternativ eller förklaringar till vissa frågor i enkäten. Dessa har tolkats efter bästa förmåga.

I de fall då kursdeltagarna skulle svara i antal eller i tid (gäller frågorna 25-28, 37-39, se Bilaga 1) har många uppgett exempelvis 3-5, detta har då markerats 4, alltså medelvärdet. I de fall medelvärdet blir ojämnt har det avrundats till närmaste hel timma (0,5=1). På de frågor där tid i minuter eller timmar ska anges har det ibland uppkommit svar som inte kan tolkas, exempelvis 2ggr dagligen och liknande. I dessa fall har de aktuella frågorna behandlats som om de vore obesvarade. När ord som aldrig, inga, eller liknande angivits, har detta tolkats som 0 (noll). De frågor där det funnit tre svarsalternativ (JA, NEJ, VET INTE) och två av dessa, varav det ena VET INTE, angivits så har detta markerats som VET INTE (gäller frågorna 15-16, 22, 50-56, se Bilaga 1).

I andra fall där fler alternativ än två angivits har det mittersta alternativet markerats, samt i de fall två alternativ angivits har det lägsta/minst frekventa alternativet markerats (gäller frågorna 29-32, se Bilaga 1). Om exempelvis en deltagare angivit att hunden är lös 25 % och 50 % av promenaden har detta markerats som 25 %.

Fråga 1

På denna öppna fråga har kursdeltagarna själva fått ange varför de valt att vända sig till den aktuella hundskolan eller brukshundklubben. Ett antal kategorier har här kunnat identifieras. En kursdeltagare kan vara representerad i fler än en kategori. Då kursdeltagarna anger att de valt med hänsyn till gruppstorleken eller att varje enskild kursdeltagare tillägnas mera tid har detta tolkats som "mindre grupp". De som angivit något som berör tränings eller inlärningsmetod så har detta tolkats som "metod". De som anger att de på något sätt har hört talas om kursen, organisationen eller instruktören har kategoriserats in i "rykte eller rekommendation"-kategorin. De som inräknats i kategorin "social" har angivit att de själva vill träffa personer med liknande intresse eller att deras hund behöver träffa andra hundar alternativt socialiseras. Kategorin "närhet" innefattar de som gjort sitt val baserat på det geografiska avståndet till platsen där kursen hålls. De kursdeltagare som angivit att de vill träna eller tävla lydnad, samt de som angivit att det är trevligt med en lydig hund eller liknande, har tolkats in i kategorin "lydnad". De kursdeltagare som har angivit svar som inte kunnat tolkas in i de redan angivna kategorierna har hamnat under "annat". Exempel på svar som hamnat under kategorin "annat" kan vara om kursdeltagarna angett att de baserat sitt val på att de tycker "det är bra", eller för att det var enda kursdagen som passade dem.

Fråga 9 och 12

På fråga nio har alla svar, där mer än ett alternativ angivits, tolkats om till ANNAT, utom i det fall då LÄGENHET och LÄGENHET MED UTEPLATS angivits. Detta har då tolkats som det senare alternativet. Om kursdeltagaren endast har angivit en hundras eller skrivit erfarenhet av någon hundras, på fråga tolv, har detta tolkats som att de har haft egen hund tidigare, om detta också angivits på föregående fråga (Bilaga 1).

Fråga 13

På frågan om varför man skaffade hund hamnade samtliga kursdeltagare som angivit att de älskar djur eller hundar, att de alltid velat ha en hund eller liknande, har dessa hamnat i kategorin "intresse". I kategorin "aktivitet" har alla svar hamnat som antyder att kursdeltagaren har skaffat hunden för att kunna träna, tävla eller komma ut på promenader. Kategorin "sällskap" innefattar naturligtvis alla de kursdeltagare som angivit att de helt eller delvis skaffat hunden för att de vill ha ett sällskap alternativt inte vara eller känna sig ensamma. "Ersättning" innefattar de kursdeltagare som angivit att de skaffade hunden för att den tidigare hunden inte längre var i livet, eller för att den tidigare hunden inte längre kunde vara lika aktiv. De svar som inte kunnat placeras i någon av de redan nämnda kategorierna hamnade i "annat". Ett par exempel på svar som placerats i kategorin "annat" är om kursdeltagaren angett att de flyttat eller att det helt enkelt var tillfälle för en hund.

Fråga 21

Den öppna frågan om rasens ursprungliga användningsområde blev omvandlad till en ja/nej fråga. Om kursdeltagaren angivit ett användningsområde vilket kunde tolkas som riktigt för rasen, noterades ett ja. Om ett användningsområde som tolkades som felaktigt

angivits, eller om svar saknades, så markerades frågan som ett nej. Detta då det är troligast att kursdeltagare undvikit att besvara denna fråga om de ej direkt vetat svaret. Tolkning, samt gruppindelning av representerade raser och grupper, skedde med hjälp av en rasbok som referens (Willes, 2003). De svar som ändå var ottydliga kontrollerades även mot Carl-Johan Adlercreutz bok "Hundar i världen" (1994) samt "The Howell book of dogs" (Palika, 2007). I de fall fullt korrekta hundraser ej angivits har en tolkning gjorts. "Westie" har tolkats som West Highland White Terrier, som är ett vanligt smeknamn på rasen liksom "Sheltie" är vanligt om Shetland Sheepdog (Willes, 2003). Irish Softcoated Wheaten Terrier nämns ofta som "Softie" (Willes, 2003), därav har denna tolkning kunnat göras. "Amerikansk Bulldogg" har tolkats som en Amerikansk Staffordshire Terrier (Adlercreutz, 1994) och "Engelsk Staffordshire Bulldogg" har tolkats som Staffordshire Bullterrier, som har England som ursprungsland (Adlercreutz, 1994). "Labrador" eller "Golden" har tolkats som Labrador- och Golden Retriever (Adlercreutz, 1994; Willes, 2003). "Australian Cattle Dog" kallas även för Australian kelpie (Willes, 2003) eller Kelpie (Adlercreutz, 1994), som den benämns i tabellen över representerade raser (Bilaga 3).

Fråga 23

På frågan om hunden är med på arbetet har flera deltagare angivit att hunden är med på arbetet ibland. Dessa har då blivit markerade med JA, likaså i de fall som både JA och NEJ varit markerade.

Fråga 35 och 36

Om kursdeltagaren har svarat NEJ på frågan om det finns något hos hunden som upplevs som ett problem har både NEJ och FINNS INGET PROBLEM automatiskt angivits på efterföljande fråga.

De problem som kursdeltagarna angivit på fråga 35 har delats in i destruktiv (hunden förstör saker i hemmet), drar (hunden drar i kopplet då den rastas eller promeneras), inkallning (hunden vill inte komma fram till kursdeltagaren då den är lös och kallas in), separation (kursdeltagaren anser att hunden mår dåligt då den lämnas ensam eller har angivit att hunden har separationsproblem), skall (kursdeltagaren upplever att hunden skäller för mycket eller vid olämpliga tillfällen) och aggression eller rädsla. I de fall tecken på rädsla eller aggression angivits under frågan har detta markerats i en och samma kolumn under datahanteringen. Tecken på rädsla eller aggression (angivet i enkäten som; rädsla, aggressiv, vek, nervös, försiktig, reserverad, osäkerhet) har i samtliga fall angivits av kursdeltagaren i enkäten. Hundar som angivits som veka har också tolkats in i denna grupp, dock har skall har inte räknats med här, då skall kan ha så olika betydelser hos vår domesticerade hund (Cohen & Fox, 1976). Skall har därför angivits i egen kolumn och redovisas även separat i resultatdelen i denna studie.

Om kursdeltagaren har angivit att de deltar på den aktuella kursen för att försöka lösa det problem som de upplever att de har med sin hund, eller om de angivit ordet träning eller något som lätt kan tolkas som att de försökt träna bort det aktuella problemet, så har "kurs" respektive "träning" markerats som metod. Har de istället angivit att de försökt lösa problemet på något annat sätt har detta tolkats som "annat". "Annat" har även markerats i de fall som de angivit att de har försökt lösa problemet, men inte angivit hur.

Fråga 40

På frågan om var hunden befinner sig när den lämnas ensam har några kursdeltagare trott att de ska ange var hunden oftast eller helst befinner sig när den lämnas ensam, exempelvis i soffan eller sängen, vilket troligtvis har lett till att en del svar har blivit feltolkade när ett rum angivits. Om exempelvis vardagsrum har angivits, har detta följaktligen tolkats som att hunden befinner sig inomhus och på ett begränsat område.

Fråga 47 och 49

Om kursdeltagaren har angivit under fråga 47 att det finns flera hundar i hushållet, men endast skrivit 1 där antalet hundar totalt i hushållet ska anges har detta markerats om till två. Denna feltolkning av den aktuella frågan kan givetvis ha skett även i de hushåll som har fler än två hundar totalt, dock har detta inte kunnat korrigeras för.

En kursdeltagare har angivit att det finns två barn i hushållet, fråga 49 (Bilaga 1), som är stora, detta har då tolkats som att de är en del av hushållet och över 18 år.

Statistik

För att avgöra om eventuella skillnader i resultaten är signifikanta eller inte har Chi-2-test använts (Olsson et al., 2005). Genom beräkningar enligt denna formel, innehållande förväntade värdet och det erhållna värdet, har det uträknade chi-tvåvärdet jämförts med tabellvärdena för att få fram ett p-värde (Olsson et al., 2005). På så sätt kan man avgöra om skillnaden är signifikant eller ej i varje enskilt fall. I samtliga fall har Olsson et al. bok (2005) nyttjats som källa och kontroll.

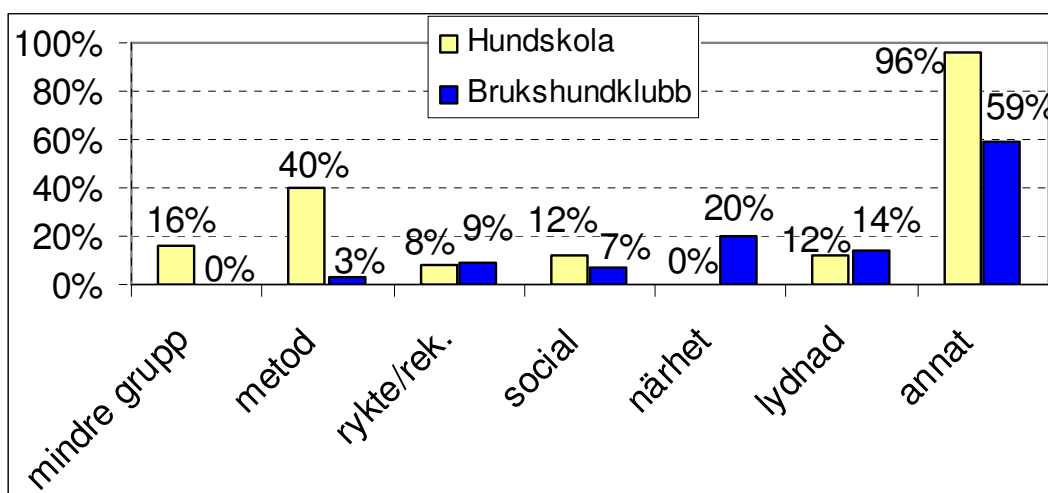
I denna studie har följande resultat testats; om det finns någon skillnad mellan brukshundklubbens och hundskolans kursdeltagarna i om de kan ange ett korrekt ursprungligt användningsområde för rasen och om kursdeltagare oftare vänder sig till hundskolor än till brukshundklubben med sin första hund.

Resultat

Av de 59 frågorna i enkäten hade 90 % en svarsfrekvens mellan 90 -100 % varav tre fjärdedelar av samtliga frågor hade en svarsfrekvens på eller över 95 % (Bilaga 2). Alla procent som anges har avrundats till hela procent.

Orsaker till valet av organisation

Hundskolornas kursdeltagare hade i större utsträckning valt att vända sig just dit för att de använde sig av en bra metod, medan kursdeltagare på brukshundklubben i större utsträckning valde p.g.a. avståndet, vilket kan utläsas i Figur 1. Endast 3 % av kursdeltagarna valde brukshundklubben p.g.a. metod. Ingen av kursdeltagarna angav att de valde brukshundklubben för att de hade mindre grupper och ingen valde hundskolan för att den låg nära. Ingen större skillnad kunde ses mellan brukshundklubbarnas och hundskolornas kursdeltagare som angivit att de ville lära sig eller förbättra lydningen på sin hund, samt som fått rekommendation eller hört ryktas om att det är bra. Fyra kursdeltagare, från brukshundklubbarna, har här valt att inte besvara frågan. Ingen av kursdeltagarna angav att de valde att vända sig till organisationen/företaget med anledning av kursavgiften, kostnaden. En kursdeltagare hade dock angivit att denna valde att vända sig till en hundskola eftersom brukshundklubben inte var intresserad av små hundar.

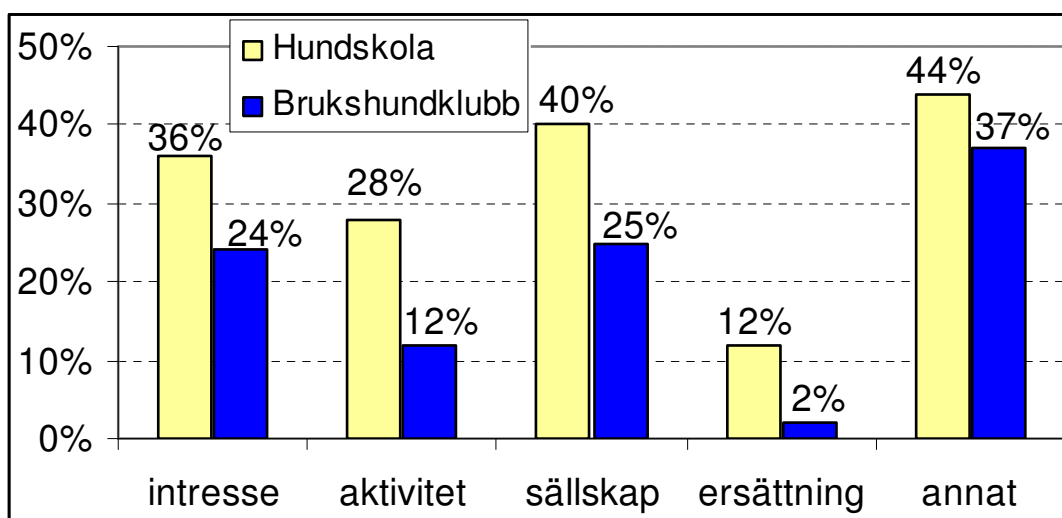

Figur 1. Diagrammet visar hur samtliga kursdeltagare, fördelat på hundskola och brukshundklubb, har besvarat frågan om varför de sökt sig till brukshundklubben respektive hundskolan. Kategorierna var mindre grupp (de har gjort sitt val med hänsyn till gruppstorleken), metod (den tränings- och inlärningsmetod som användes), rykte/rek. (rekommendation, kursdeltagaren har hört ryktas om eller hört att kursen/instruktören eller organisationen är bra), social (hunden behöver socialisering, möjlighet att träffa andra hundar eller för att kursdeltagaren själv vill träffa fler med samma intresse), närhet (geografiska avståndet), lydnad (kursdeltagaren har angett de vill träna/tävla lydning eller angett att de tycker det är trevligt med lydiga hundar) och annat (i denna kategori har alla svar, som inte kan tolkas in i någon av de tidigare nämnda kategorierna, hamnat). Flera svarsalternativ var möjliga på denna fråga (fråga 1, Bilaga 1).

Orsaker till varför kursdeltagarna skaffade sina hundar

När deltagarna ombeddes svara på varför de skaffade hunden (fråga 13, Bilaga 1) så syntes det en tydlig skillnad mellan hundskolornas och brukshundklubbarnas kursdeltagare (Figur 2). Kursdeltagarna som hade sökt sig till hundskolorna angav i 40 % av fallen två eller fler anledningar till varför hunden införskaffades. Det var endast 19 % bland

brukshundklubbens deltagare som angav två eller flera anledningar. Hundskolornas kursdeltagare skaffade hund p.g.a. att de ville aktivera sig själva och hunden i något högre utsträckning, än brukshundklubbens kursdeltagare. Brukshundklubbens deltagare skaffade i större utsträckning hund p.g.a. helt andra skäl i denna undersökning. Denna kategori var störst även bland hundskolornas kursdeltagare. De procentuellt största orsakskategorierna, utöver kategorin ”annat”, var intresse och sällskap. Det var relativt få personer som angav att de skaffade hunden helt eller delvis p.g.a. att ersätta en tidigare hund, totalt sett var det endast fem personer som angav detta som en anledning till att de skaffade hunden.

Figur 2. Diagrammet visar fördelningen mellan orsakerna till varför kursdeltagarna skaffat den aktuella hunden. Kategorierna var, intresse (de som angivit att de tycker om djur/hundar), aktivitet (träna, tävla, promenader), sällskap, ersättning (skaffade hunden som ersättning för den gamla, som antingen inte är i livet eller som inte kan tävla/vara lika aktiv) eller annat. Flera svarsalternativ var möjliga på denna fråga (fråga 13, Bilaga 1).

Var kursdeltagarna nöjda med sitt val av hund?

Det var 56 % av hundskolornas kursdeltagare som angav att de var nöjda med sin hunds beteende, 44 % angav att de var mycket nöjda med sin hunds beteende (fråga 34, Bilaga 1). Av brukshundklubbens kursdeltagare var det något färre som angivit sig vara nöjda, 46 %, med hundens beteende och lika många hade angivit att de var mycket nöjda. Endast ett fåtal av brukshundklubbens kursdeltagare hade angivit att de inte var nöjda med sin hunds beteende och ingen av hundskolornas kursdeltagare. Av de 24 kursdeltagarna på hundskolor som besvarade frågan om de är nöja med valet av ras (fråga 20, Bilaga 1), har 4 angivit att de är nöjda och 20 att de var mycket nöjda, den procentuelle fördelningen åskådliggörs i Tabell 1. Endast en av hundskolornas kursdeltagare valde att inte besvara frågan. Tre av de fyra (75 %) som ansåg sig vara nöjda med valet av ras har angivit att de upplevde ett problem med/hos sin hund och hela 15 personer (75 %) av dem som ansåg sig vara mycket nöja med sitt rasval angav även att de upplevde ett problem med sin hund. Bland brukshundklubbens kursdeltagare har 8 personer angivit att de är nöja med sitt rasval och 49 att de var mycket nöjda. Av de åtta som angivit sig vara nöjda med valet av ras upplevde samtliga ett problem hos sin hund. Av de 49 som angivit att de är mycket nöjda med valet av ras hade 53 % (26 personer) angivit att de upplevde ett problem hos sin hund, här valde fyra personer att inte besvara frågan på om de upplevde ett problem.

Tabell 1. Tabellen visar den procentuella fördelningen mellan hundskolornas och brukshundklubbens kursdeltagare på frågorna 20 och 34 (Bilaga 1); om de var nöjda med sitt val av ras och med sin hunds beteende.

	Hundskola	Brukshundklubb
Rasen		
Inte Nöjd	0%	0%
Nöjd	17%	14%
Mycket nöjd	83%	86%
Hundens beteende		
Inte Nöjd	0%	8%
Nöjd	56%	46%
Mycket Nöjd	44%	46%

En av fem kursdeltagare kunde inte ange ett korrekt ursprungligt användningsområde för sin hund på fråga 21 (Bilaga 1). Ingen signifikant skillnad (d.f. 1, $\chi^2 = 0,0005$, n.s.) kunde påvisas i resultatet mellan hundskolornas och brukshundklubbarnas kursdeltagare.

På en direkt fråga (fråga 22, Bilaga 1) angav endast sju procent kände sig osäkra och 92 % svarade att de inte skulle ha valt en annan ras. Av brukshundklubbens kursdeltagare var det två procent som angav att de skulle ha valt en annan ras och tio procent visste inte hur de skulle ha valt. Det var 92 % som angav att de inte skulle ha valt en annan ras. Samtliga (100 %) av hundskolans kursdeltagare angav att de inte skulle ha valt en annan ras.

Förstahundsägare

Totalt hade 34 %, 29, av kursdeltagarna angivit att de är förstahundsägare, d.v.s. de kursdeltagare som har angivit att det var deras första egna hund som de deltog med på kursen. En kursdeltagare som angivit sig vara förstahundsägare har räknats bort från följande resultat, då denna även angivit sig tidigare ha varit fodervärd åt en hund. Fyra av dem som betraktade sig som förstahundsägare har även angivit att de ägde mer än en hund, dessa finns dock medräknade i efterkommande resultat. 32 % (8 personer) av de som vände sig till hundskolorna deltog med sin första hund och 33 % (20 personer) av brukshundklubbens kursdeltagare hade vänt sig dit med sin första hund. Det var alltså inte vanligare att förstahundsägare vände sig till hundskolorna, ingen signifikant skillnad fanns (d.f. 1, $\chi^2 = 0,142$, n.s.). Ingen ras var tydligt vanligare än någon annan bland dem som skaffade sin första hund, ej heller kunde man se något sammanband om raser ur någon speciell grupp verkade vanligare förekommande bland dem som skaffade sin första hund i det befintliga materialet. Dock ansvarade förstahundsägarna för hälften av de förekommande blandraserna inom brukshundklubben (3 hundar). Hela 82 % av förstahundsägarna kunde ange ett korrekt ursprunglig användningsområde för sin hundras.

Övriga resultat

Medelåldern på de kursdeltagare som närvarade med sin första egna hund, med en enkät borträknad då svar saknades på den sista frågan (Bilaga 1), var 37 år.

Av de 28 kursdeltagare som räknats som förstahundsägare, hade fem (18 %) angivit att de inte haft några tidigare erfarenheter av hundar. 82 % (23 personer) har angivit att de haft hund i familjen tidigare alternativt en släkting eller bekant som hade, eller hade haft hund. Endast 14 % (4 kursdeltagare) hade angivit att de varit hundvakt åt någon tidigare. Flera svarsalternativ var möjliga på denna fråga (fråga 12, Bilaga 1), liksom på frågan om varför hunden hade köpts (fråga 13, Bilaga 1). 64 % av kursdeltagarna (18 personer) hade angivit att de skaffade hunden p.g.a. ett intresse (43 %) eller aktivitet (21 %). Nio kursdeltagare (32 %) hade angivit att de skaffade hund för att få sällskap. Hela 57 %, d.v.s. 16 kursdeltagare, har angivit att de skaffade hunden av en annan orsak, inga tydliga grupper har kunnat urskiljas ur materialet. Det var 57 % av samtliga förstahundsägare som angivit att de var nöjda med sin hunds beteende och 32 % som angivit att de var mycket nöjda. Endast 7 % (två kursdeltagare) hade angivit att de inte var nöjda. 61 % av förstahundsägarna angav att de upplevde ett problem med sin hund (fråga 35, Bilaga 1), vilket inte skiljer dem markant från de övriga deltagarna.

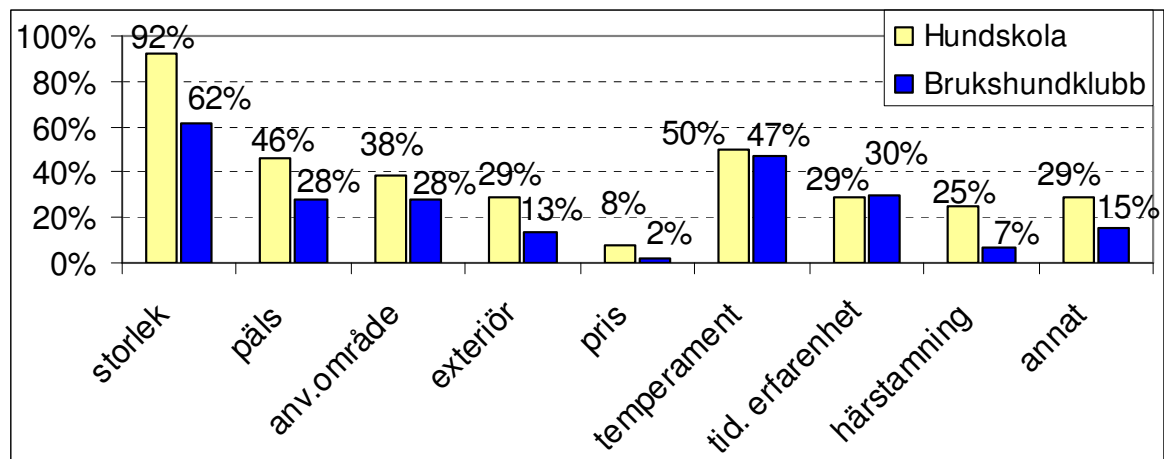
Åtta av förstahundsägarna (29 %) stod ej som formell ägare till hunden. 57 % av förstahundsägarna (16 ägare) hade skaffat sig en tik. Lika många bodde i hus och 21 % (6 kursdeltagare) i lägenhet utan uteplats.

Fler resultat

Totalt angav 15 personer att de ej var den person som stod som formell ägare för hunden de deltog med. I samtliga fall var det dock en nära familjemedlem som stod för ägandeskapet (ex. sambo/äkta hälft eller förälder).

Kriterier vid val av ras

En stor del av kursdeltagarna hade angivit att storlek var avgörande då de valde hundrasen alternativt hunden (Figur 3). Nästan alla av hundskolans kursdeltagare valde hunden p.g.a. storleken, likaså gjorde många av brukshundklubbens kursdeltagare. Hundskolornas kursdeltagare valde också hund på päls, användningsområde, exteriör, pris, temperament, härstamning och annat i större utsträckning än brukshundklubbens deltagare. Endast två av de tio blandrashundarna har enligt angivelse delvis införskaffats p.g.a. priset (även en av de renrasiga individerna). Brukshundklubbens deltagare valde dock i, marginellt, större utsträckning hund efter sina tidigare erfarenheter än vad hundskolornas kursdeltagare gjort. Det var många av kursdeltagarna som angav mer än en punkt på vilket valet av hund/-ras baserades, 83 % av hundskolan deltagare och 70 % av brukshundklubbens. Av hundskolans deltagare var det 71 % som angav fler än tre kriterier och 45 % av brukshundklubbens kursdeltagare.

Figur 3. Staplarna visar vilka kriterier som kursdeltagarna har angivit att de tagit hänsyn till vid valet av ras/hund. Flera svarsalternativ var möjliga på denna fråga.

Raser

Totalt 43 olika raser fanns representerade bland de 85 enkäterna, blandraser räknades som en ras. Antal representanter för varje enskild grupp åskådliggörs i Tabell 2, där man kan se att grupp sju helt saknade representanter. Golden Retriever var den vanligaste förekommande hundrasen med totalt sju individer (8 %). Tätt efterföljande kom Dvärgschnauzer, med sex hundar, och Cavalier King Charles Spaniel med fem representanter. På delad fjärde plats befinner sig Labrador Retriever och Schappendoes med fyra representanter vardera (Bilaga 3). Samtliga av de s.k. bruksraserna saknade representanter på hundskolorna.

Tabell 2. Antal hundar inom respektive grupp, grupp 0 representerar samtliga blandrashundar som medverkade i studien.

Grupp	Antal hundar
0	10
1	17
2	12
3	14
4	1
5	3
6	1
7	0
8	15
9	10
10	2

Alla utom en av de renrasiga hundarna på hundskolorna (21 hundar) hade ett kennelnamn. Bland dem som sökte sig till brukshundklubben med sina renrasiga hundar hade 83 % (44 av hundarna) enligt angivelse ett kennelnamn. Sju kursdeltagare (23 %) hade angivit att deras hund inte hade ett kennelnamn och två kursdeltagare (4 %) visste inte om deras hund hade ett kennelnamn eller inte. Båda dessa kursdeltagare var kvinnor som var förstahundsägare, varav den ena 16 år, och inte hundens formella ägare.

Kön och antal

Lite drygt hälften av hundarna (55 %) i denna undersökning var tikar, och därmed var endast 45 % hanar. Procentuellt sett var det dock fler hanhundar på hundskolorna (56 %) än på brukshundsklubbarna (40 %). Av alla hundarna angavs 8 hundar (10 %) vara kastrerade, 5 av dessa var tikar mellan ett och fem år gamla. Totalt sett så var 68 % av hundarna ensamma, d.v.s. det fanns inga andra hundar i hushållet. Dock fanns det en skillnad mellan hushållen vars hundar deltog på hundskolorna och på brukshundsklubbarna. Tre av fyra hundar (75 %) inom brukshundsklubbarna saknade en artfrände medan det bara var ca hälften (52 %) av hundarna på hundskolorna som var ensamma hundar i hushållet. Endast sex kursdeltagare, tre från hundskolorna och tre från brukshundklubben, hade fler än två hundar i hushållet. Detta kan även uttryckas som att en kursdeltagare vid hundskolan hade 1,9 hundar medan en kursdeltagare vid brukshundklubben endast hade 1,3 hundar.

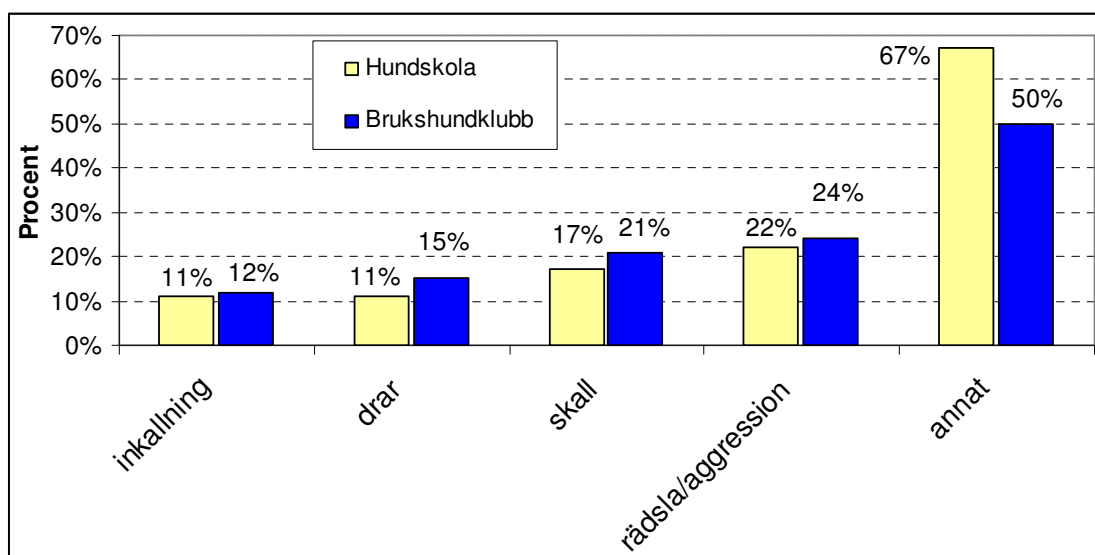
I snitt hade kursdeltagarna angivit att deras hundar endast var ensamma knappt tre timmar i sträck. Detta var fördelat på mellan tre och fyra timmar på vardagar och ca en timma under

helgdagarna. Det fanns endast en mycket marginell skillnad mellan hundskolornas och brukshundklubbarnas kursdeltagare. Sexton procent av hundskolornas och 17 % av brukshundklubbens kursdeltagare hade dagligen eller ibland med sig hunden på jobbet.

Den totala medelåldern bland de som besvarat enkäten har visat sig ligga på knappt 43 år. Skillnaden mellan hundskolornas och brukshundklubbarnas deltagare har visat sig vara mycket liten då hundskolorna hade en medelålder som var endast tre år lägre än medelåldern på brukshundklubbarnas deltagare, som visade sig vara 43 år. Bland det totala antalet kursdeltagare fanns en tydlig dominans av kvinnor, endast 13 % var män totalt. Av hundskolornas kursdeltagare var 4 % män, motsvarar en person, men av brukshundklubbarnas deltagare så var 17 % av manligt kön, vilket motsvarar tio personer. Två av brukshundklubbarnas deltagare hade ej angivit vilket kön de tillhörde.

Problem

Det var 65 % av kursdeltagarna som angav att det fanns något hos hunden som de upplevde som ett problem (fråga 35, Bilaga 1). Bland kursdeltagarna på hundskolor upplevde 72 % något problem med sin hund, och bland brukshundklubbens deltagare upplevde 57 % ett problem hos, eller med, sin hund. Av samtliga 85 kursdeltagare upplevde sex personer att de hade ett problem med att hunden lystrade dåligt på inkallning och sju personer att hunden drog i kopplet. Tio personer upplevde ett problem med att hunden skällde och hela 15 % (12 personer) har angivit problem som har tolkats som rädsla och/eller aggression. Destruktivt beteende samt problem vid separation från ägare representerades endast av tre individer sammanlagt. Två kursdeltagare hade också angivit att deras hund hade medicinska problem. Det gick inte att se någon väsentlig skillnad i fördelningen på de olika problemen mellan hundskolornas och brukshundklubbarnas kursdeltagare (Figur 4), eller mellan hundarnas kön.

Figur 4. Här visas fördelningen på vilka problem som kursdeltagarna, på hundskolorna respektive brukshundklubbarna, upplever att de har med sina hundar. Procenten är grundat på de 65 % som angett att de upplever ett problem hos sin hund. Kategorierna var inkallning (hunden vill inte komma när man ropar då den är lös, d.v.s. ej kopplad), drar (hunden drar i kopplet under rastning eller promenad), skäll (hunden vokaliserar mycket eller vid olämpliga tillfällen), rädsla/aggression (allt som kan tolkas som tecken på just rädsla och/eller aggression) och annat (de svarsalternativ som inte kunde delas in i någon av de tidigare nämnda kategorierna). Flera svarsalternativ var möjliga på denna fråga.

Av dem som upplevt ett problem var det 87 % som också hade försökt att lösa det på något sätt. En kursdeltagare angav att denna hade ett problem med att hunden skällde för mycket och angav på efterföljande fråga att de försökt lösa problemet genom att slänga saker på hunden. Hela 68 % av kursdeltagarna på hundskolorna har angivit att de försökt lösa ett problem respektive 35 % av brukshundklubbens kursdeltagare. Det var 48 % av hundskolornas kursdeltagare som ansåg att de försökt lösa problemet genom att närvara på den aktuella kursen, 36 % har angivit att de försökt lösa problemet på annat sätt. Bland brukshundklubbarnas deltagare är det färre, endast 10 %, som ansåg att de försökt lösa problemet genom att delta på den aktuella kursen eller genom träning. Det var 23 % av brukshundklubbens deltagare som angivit att de försökt lösa det aktuella problemet på annat sätt. Ingen av kursdeltagarna har angivit att de konsulterat en etolog, eller annan expert inom området, för att lösa det problem som de upplevde att de hade med sin hund.

Pris

Samtliga hundar i studien har totalt köpts för 663 200 kronor. De deltagare som av olika anledningar fått sin hund till skänks, samt de kursdeltagare som ej besvarade frågan och ett svar som ej kunde tydas (priset var ej angivet i svenska enkronor), räknades bort (tio enkäter). Den genomsnittliga köpesumman blev då ca 8 800 kronor per hund.

Hundens vardag

Hundskolornas kursdeltagare ägnade i snitt knappt fyra timmar per dag åt sin hund, varav 34 minuter per vecka åt hundens pälsvård. Brukshundklubbens kursdeltagare ägnade knappt fem timmar per dag åt sin hund och nästan 47 minuter per vecka åt pälsvård. Samtliga kursdeltagares hundar fick tre till fyra rastningar (under 20 minuter) samt två till tre promenader (över 20 minuter) dagligen. En oväsentlig skillnad kunde anas mellan hundskolornas och brukshundklubbens kursdeltagare.

Det var 57 % av hundskolornas deltagande hundar samt förstahundsägarnas hundar som fick vara lösa 50 % eller mer under en genomsnittlig promenad och bland brukshundklubbens hundar var det ingen större skillnad (60 %). Det var knappt en femtedel av hundarna som inte fick vara lösa under promenaden (Hundskolor 17 %, Brukshundklubb 18 %, Förstahundsägare 18 %).

Bland brukshundklubbens deltagare var det klart vanligast (40 %) att hunden aktiverades under promenaden, eller rastningen, mellan en till tre gånger per vecka. Detta antal aktiveringar var också vanligast förekommande bland förstahundsägarna (37 %). Bland hundskolornas kursdeltagare var det lika vanligt att de aktiverade sina hundar en till tre gånger per vecka (28 %) under promenaden som fyra till sex gånger per vecka. Dryga 20 % av hundägarna (hundskolor 22 %, brukshundklubb 23 %, förstahundsägare 26 %) angav att de aktiverade sin hund under promenaden minst varje dag (>7 gånger). I samtliga tre grupper var det vanligast förekommande att hunden aktiverades, vid annat tillfälle än promenaden eller rastningen, en till tre gånger per vecka (hundskolor 44 %, brukshundklubb 35 %, förstahundsägare 46 %). Drygt en fjärdedel av deltagarna aktiverade hunden, vid annat tillfälle än under rastning eller promenad, minst en gång om dagen (>7 gånger, hundskolor 28 %, brukshundklubb 27 %, förstahundsägare 25 %). Knappt en femtedel av brukshundklubbens kursdeltagare (19 %) och de som ägde sin första hund (18 %) aktiverade sin hund mindre än en gång per vecka. Bland hundskolornas kursdeltagare var det endast 4 % (1 kursdeltagare) som aktiverade sin hund mindre än en gång per vecka.

Det var ca en tredjedel av kursdeltagarna, ur samtliga grupperingar (hundskolor, brukshundklubb och förstahundsägare), som angav att deras hund fick möjlighet att umgås med andra hundar minst dagligen (>7 gånger per vecka). Ingen, varken av brukshundklubben eller av förstahundsägarna, angav att deras hund aldrig fick möjligheten att träffa andra hundar. Det var dock 8 % av kursdeltagarna, vilket motsvarar två personer, på hundskolan som angav att deras hund aldrig fick träffa andra hundar. En av dessa kursdeltagare hade dock angivit att det fanns mer än en hund i hushållet.

Diskussion

Valet av organisation

De hundägare som sökte sig till de fristående hundskolorna i Skaraborg hade i allmänhet varit mycket aktivare i sitt val än de som kom till brukshundklubben. Endast bland kursdeltagarna på brukshundklubben angavs ”nära” som en orsak till valet av kurs eller organisation. I Bennett et al. (2007) studie var det betydligt fler, 66 %, som angav att avståndet var en viktig faktor då de gjorde sitt val av hundinstruktör (eller organisation/företag), detta kan dock ha sin förklaring i att studien utfördes i Australien och avstånden kan tänkas vara både längre och mer varierande än vad de är i Skaraborg. Att det i denna studie endast var brukshundklubbens deltagare som angav att de valt att söka sig dit p.g.a. avståndet var intressant, främst p.g.a. att ingen av de som sökt sig till hundskolorna angivit att avståndet var en anledning till valet. Resultatet kan dock vara orsakat av att den brukshundklubben, som hade flest kursdeltagare som besvarat enkäten (57 st.), var lokaliserat i en stad där hundskola saknades. Många av hundskolornas kursdeltagare (40 %) vände sig dit för att de tyckte om de metoder som de använde sig av. Denna andel var betydligt mindre bland brukshundklubbens deltagare, endast 2 %. Detta kan bero på att många av dem som sökte sig till hundskolorna gjorde ett ytterst medvetet val, som i de flesta fall säkerligen grundades på erfarenhet och efterforskning. Eftersom att det idag saknas ett kontrollerande organ kan dock kvaliteten på hundskolorna skilja sig mycket åt. Det är därför mycket viktigt att hundägaren själv tar reda på kursledarens utbildning och erfarenhet, samt även gärna vilken form av inlärningsmetod de vill eller kan tänka sig att använda sig av. Det hade varit förväntat att någon av kursdeltagarna angav kursavgiften som ett skäl, då hundskolorna i många fall tar ut en något högre avgift (Skövde Hundskola) än vad brukshundklubben gör (Skara Brukshundklubb; Lidköpings Brukshundklubb). Detta har med största sannolikhet att göra med att hundskolor drivs som ett eget företag, medan brukshundklubben förlitar sig på ideellt arbete (Svenska Brukshundklubben). Att en av hundskolornas kursdeltagare hade angivit att brukshundklubben inte är intresserad av små hundar kan närmast betraktas som en fördom, då alla raser är välkomna (Granholm, K. Personligt meddelande).

Orsaker till att hunden införskaffades

Det var mycket intressant att se att hundskolornas kursdeltagare i 40 % av fallen uppgav två eller fler anledningar till varför de skaffade hunden. En större andel av brukshundklubbarnas deltagare hade förväntats att ange att de skaffade hunden p.g.a. aktivitet, att de ville träna, tävla och motionera mera. Dock var detta en öppen fråga, så det kanske var flera av deltagarna som skulle ha angivit flera alternativ, men som inte kom att tänka på det just i den stunden. Troligtvis angav kursdeltagarna det första de kom att tänka på. I Bennett et al. (2007) studie skrev man ut, i frågan, olika faktorer som antogs ha påverkat kursdeltagarnas val av hundtränare och i den studien fick man en högre andel kursdeltagare som angav att de skaffat den nya hunden som ersättning för den tidigare. De fick även en högre procent kursdeltagare som angav att de skaffade hunden för att de ville kunna delta i aktiviteter med den. I denna studie var det 25 % (brukshundklubb) respektive 40 % (hundskola) som angav att sällskap var en viktig faktor i varför hunden skaffades. I Bennett et al. (2007) studie var det nästan det dubbla, hela 83,7 % angav att sällskap var en av orsakerna till att införskaffa en hund. Även i Bennett et al. (2007) studie kunde kursdeltagarna ange flera svarsalternativ på en och samma fråga. Kanske hade enkätsvaren

även i denna aktuella studie blivit mera lika Bennett et al. (2007) om ett jämnare och större material använts.

Nöjda ägare

Det var lite förvånande att så hög procent av kursdeltagarna var nöjda med sitt val av ras, trots det att andelen kursdeltagare som upplevde att de hade problem med sin hund var så stor. Kursdeltagarna kanske inte anser, eller tror, att de skulle ha kunnat vara mera nöjda med en individ av en annan ras. Dock kan det ha funnits, som tidigare nämnts, en brist med den frågan, då man kanske inte vill ange att man inte är nöjd med sitt val av ras. Att ange att man inte är nöjd med rasen kanske känns lite som att säga att man inte är nöjd med, eller tycker om, sin hund. I detta material kunde det inte fastställas om det problem som ägarna upplevde faktiskt hade med rasen att göra eller inte. Då det finns skillnader i beteende mellan olika raser (Notari & Goodwin, 2007) borde det vara möjligt, samt mycket intressant, att undersöka detta eventuella samband i en framtida studie. Framförallt då de allra flesta av kursdeltagarna angav att de med facit i hand inte skulle ha valt en annan ras. Dock finns det studier på att vissa hundraser, typer av hundar, exempelvis har lättare för att uppvisa höga aggressionsnivåer än andra (Notari & Goodwin, 2007). Det ligger inte heller så långt bort att anta att vissa hundraser har lättare än andra att uppvisa de flesta beteenden. En av fem kursdeltagare kunde ej heller ange hundens ursprungliga användningsområde. Detta känns lite alarmerande då dessa egenskaper ofta finns kvar hos hunden även om dess användningsområde i dagens samhälle i många fall har förändrats över tid (Willes, 2003). Vet man inte vad hunden har för användningsområde så vet man egentligen inte vad det är för hund man har. Detta är något som alla hundägare bör upplysas om eller uppmuntras att ta reda på, om inte förr, så under kursens gång. Det var dock 38 respektive 28 procent av kursdeltagarna som angav att de helt eller delvis valt hund p.g.a. dess användningsområde. Detta innebär indirekt att alla som valt hund p.g.a. rasens användningsområde inte vet vilket rasens ursprungliga användningsområde egentligen var. Det kan även vara så att de angivit att de valt hunden helt eller delvis p.g.a. användningsområdet för att det skulle se bra ut eller så beror det på att det uppstått ett fel då rasernas användningsområden har granskats och jämförts med litteraturen i denna studie. Det var nästan hälften som gjort sitt val helt eller delvis baserat på temperamentet, som också är en egenskap som skiljer sig mellan raser (Willes, 2003). De flesta har dock valt hund helt eller delvis på storleken, vilket i.o.f. sig kan vara ett lämpligt kriterium. Dock borde samtliga hundägare ha angivit att de helt eller delvis valt hunden på både temperament och användningsområde. Troligtvis skulle färre personer då uppleva problem med sin hund, då de skulle vara medvetna om och bättre kunna tillfredsställa hundens behov.

Över hälften av kursdeltagarna upplevde något problem med sin hund, det behövde inte nödvändigtvis röra sig om allvarliga problem, men det var något som ägaren eller hundföraren ändå upplevde som problematiskt. Det känns dock betryggande att hela 87 % av dem som upplevde ett problem har angivit att de försökt lösa det. En kursdeltagare har angivit att denna försökt lösa problemet med att hunden skäller genom att slänga saker på den. Detta var antagligen ett försök att avleda hundens uppmärksamhet och troligtvis, förhoppningsvis, inte alls så allvarligt som det låter då det tas ur sitt sammanhang. Det var en stor andel av kursdeltagarna som angav att de försökt lösa problemen genom att söka sig till den aktuella kursen. Detta kan givetvis vara en bra åtgärd då de kan få tips och råd av erfarna hundmänniskor. Dock kan det eventuellt kännas mödosamt att upplysa kursledaren om att man upplever ett problem med sin hund, vilket kan göra att man hellre håller tyst om sitt problem. Då gäller det att kursledaren är uppmärksam, så att även denna hundägare,

eller hundförare, kan få den hjälp som den behöver. Ingen av kursdeltagarna har angivit att de konsulterat en etolog eller någon annan expert inom området angående problemet. Förhoppningsvis innebär detta att kursdeltagarna anser att problemet inte är mera besvärligt än att de kan leva med det. Det vore intressant och se hur många det är i framtiden som fortfarande upplever ett problem med sin hund och hur många som beslutat sig att kontakta en etolog, eller liknande person som specialiserat sig på s.k. problemhundar.

Förstahundsägare

Hundskolornas kursdeltagare kunde antas vara något aktivare som hundägare än de som vände sig till brukshundklubbarna i Skaraborg. Det var spännande att se att de som var förstahundsägare vände sig till hundskolor respektive brukshundklubbar i lika stor utsträckning, procentuellt sett. Orsaker till detta kan vara att de medverkande hundskolorna är bra på att marknadsföra sig i området.

Andra resultat

De allra flesta hundarna aktiverades och rastades regelbundet, lämnades ensam relativt korta stunder samt fick möjligheten att umgås med andra hundar i denna studie. Inga uppenbara djurskyddsproblem har således upptäckts i dagens djurhållning i och med denna studie. Dock kan man ifrågasätta om tidsangivelserna som presenterats i detta arbete var helt förenliga med verkligheten, och i så fall om de är representativa för hundhållningen inom hela landet.

Köpesumma

Att den genomsnittliga köpesumman för hundarna i studien landade på 8 800 känns betryggande. Detta då det visat sig att de flesta djurägare är beredda att lägga en summa som motsvarar köpesumman på att lösa eventuella beteendeproblem (Strohmaier, 2006). Det innebär då att dessa hundar troligtvis ges en chans innan man vänder sig till veterinären för avlivning, om ett allvarligt problem uppstår. Detta resultat kan visa sig ha stor betydelse i framtiden, eftersom ingen av kursdeltagarna som upplever problem med sin hund i denna studie har angivit att de rådfrågat eller besökt en etolog.

Könsfördelning

Det var intressant att se den skillnad som fanns mellan brukshundklubbarna och hundskolorna vad gällde fördelningen mellan hanar och tikar, samt mellan män och kvinnor. Den manliga delen representerades av en person (4 %) på hundskolor och tio (17 %) på brukshundklubben. Kanske kunde detta bero på att männen främst söker sig till brukshundklubben för att ha ett större tävlingsintresse och de ändå måste vara medlemmar i SBK för att kunna delta i deras arrangerade tävlingar. Eller så är det helt enkelt vanligare att kvinnor engagerar sig i sina hundar, då en liknande könsfördelning även kan ses i Bennett et al. (2007) studie som utfördes i Australien.

Fördelningen mellan hanar och tikar visade att det fanns fler hanhundar, procentuellt sett, på hundskolorna (56 %) än på brukshundklubben (40 %). Detta kan bero på slumpen eller så finns det någon anledning, som inte kan identifieras i denna studie, till varför hanhundsägare hellre vänder sig till hundskolorna.

Raser

Vad gäller de raser som var representerade i materialet så skiljde sig resultatet markant från Lindbergs (2007) och Bennet et al. (2007) resultat. I dessa båda studier var Schäfer den vanligast förekommande rasen, i denna studie representerades rasen endast av två individer (Bilaga 3). Ingen av de raser som fanns i Lindbergs examensarbete (2007) fanns representerade på hundskolorna i denna studie. De raser som var vanligt förekommande i denna undersökning beror troligtvis till stor del på vilka raser som var populära och föddes upp inom, eller i närheten av, det geografiska området. Många, nästan en tredjedel (30 %), köpte också hundar av raser som de hade erfarenhet av sedan tidigare. Att bruksraserna helt saknade representanter på hundskolorna kan givetvis ha varit en tillfällighet, men skulle också kunna tyda på att de känner sig mera välkomna på brukshundklubbarna, eller har köpt en brukshund p.g.a. ett engagemang eller tidigare erfarenheter från just SBK. Det kan även vara vanligare att uppfödare rekommenderar sina valpköpare att vända sig till brukshundklubben. Möjligheten finns också att brukshundklubbens deltagare kanske inte är medvetna om att det finns andra alternativ.

Enkäten

Det hade onekligen underlättat att helt utelämna de öppna frågorna, dock hade dessa i denna enkät valts med stor eftertanke och med vetskapen om att en del tolkningssvårigheter skulle uppstå. När enkätbesvararna själva ska formulera sina svar finns det också ett betydande problem i att tolka/läsa deras handstil (Trost, 2001). Ytterligare ett problem med enkäten var att även om det fanns tydliga svarsalternativ angivna på en fråga, även om detta endast var en ja/nej fråga, så kunde ändå inte alla svaren tydas. Detta är något som inte hade förutsetts vara ett problem. Då testenkäterna delades ut erhöles mycket positiv respons på frågornas utformning, då det var lätt att se och överblicka svarsalternativen när de var skrivna med stora bokstäver. Kanske har detta ändå bidragit till ett mindre antal ”kladdiga” insamlade enkäter.

Det var svårt att genomföra en ordentlig presentation av syftet med enkäten vid samtliga tillfällen då enkäterna skulle delas ut, fyllas i och samlas in, detta p.g.a. uppspelta, vokaliserande hundar och glada människor. Enkäterna fylldes inte alltid i enskilt, en del tog hjälp av sin partner, eller annan person, med vissa frågor. Vid ett tillfälle frågades även kursledaren då en kursdeltagare inte med säkerhet visste det korrekta svaret på frågan.

Frågorna 16, 20, 22, 33, 53, 55 och 56 (Bilaga 1) hade troligen en bristande formulering, eller så skulle inte någon direkt fråga ställts om detta. Kursdeltagarnas svar har visat oroväckande lite variation på dessa frågor. Det kan givetvis bero på att det faktiskt var så, men troligare är nog att kursdeltagarna kände en ovilja till att ange annat svarsalternativ, kanske har de andra alternativen låtit ”mindre bra”. Frågorna 17, 37-38, 40 och 43 (Bilaga 1) har gett upphov till flera frågor under själva enkätinsamlingen, samt även feltolkningar som uppdagats i muntlig konversation med kursdeltagaren efter att enkäten fyllts i. Ingen korrigerings av detta har gjorts. Dessa förmodade feltolkningar har säkerligen även gjorts av fler kursdeltagare.

Fråga 32 om hur ofta hunden har möjlighet att leka med andra hundar, hade också tolkats olika av olika personer då det fanns några som uppenbarligen tolkat frågan som att de skulle ange hur ofta deras hund fick leka med en annan hund utanför det egna hushållet. Detta har uppenbarats sig då dessa kursdeltagare även angivit, i vissa fall, att de hade mer än en hund och att hunden hade sällskap av en annan hund då den lämnas ensam.

I de fall då svarsalternativen sträckte sig från inte nöjd till mycket nöjd, gäller frågorna 20 och 34, borde troligtvis svarsalternativet ”inte nöjd” formulerats om till mindre nöjd. Detta för att minska den negativa laddningen i ordet ”inte”. Det hade kanske ökat antal kursdeltagare som angivit att de var mindre nöjda med sin hunds beteende eller sitt val av ras.

Felkällor

Flera personer frågade hur det var meningen att enkäten skulle fyllas i och hur vissa frågor skulle tolkas. Samtliga frågor försökte då besvaras, i möjligaste mån, utan att påverka kursdeltagarens enkätsvar och egna tolkningar av den aktuella frågan. Flera av deltagarna hade lagt till egna alternativ eller förklaringar till vissa frågor, dessa har försökt tolkats efter bästa förmåga.

Då några av frågorna i enkäten var att betrakta som öppna fick kursdeltagarna själva formulera sina svar. Detta innebär att kursdeltagarna kanske skulle ha angivit flera saker på dessa frågor om svarsalternativ eller exempel angivits. Ett par kursdeltagare ifrågasatte också varför de skulle besvara vissa frågor och de fick alla svaret att de inte var tvungna att besvara frågan, utan kunde hoppa över den. Flera personer reagerade på att enkäten var så lång (det tog ungefär deltagarna mellan tio och 25 minuter att besvara enkäten) och en del angav också att de hade bråttom, vilket kan ha påverkat deras svar, eller utelämnandet av vissa frågor, i viss utsträckning. Ett fåtal personer angav också att de inte tyckte att enkäten var tillämpbar, bl.a. en person som hade fött upp den aktuella hunden själv och en annan som importerat en gatu-hund. En annan kursdeltagares svar utmärkte sig som mycket underliga på flera av frågorna, en möjlig förklaring till detta skulle kunna vara att hunden dagtid lämnades på hunddagis eller liknande.

På fråga 13 om varför man skaffat hunden, hade flertalet kursdeltagare angivit att de skaffade hunden som sällskapshund, vilket kan ha två betydelser. Antingen hade de köpt hunden för att de ville ha sällskap eller så stod det i köpekontraktet att hunden var köpt som sällskapshund, alternativt så har uppfödaren angivit att de endast säljer sällskapshundar (ej utställningshund eller liknande). Samtliga dessa svar tolkades dock som att hunden var köpt för att ägaren sökt efter ett sällskap.

De rasböcker som svaren på fråga nummer 21 jämfördes med kan ha bidragit till en viss feltolkning. En viss skillnad i resultaten hade användandet av någon annan rasbok säkerligen orsakat, då rasbeskrivningar, främst gällande ursprung och användningsområde, kan vara varierande i sin detaljrikedom mellan olika böcker, eller helt enkelt nämner olika saker (Adlercreutz, 1994; Palika, 2007; Willes, 2003).

Flera deltagare hade angivit under fråga 23 att hunden var med på arbetet ibland, dessa har då blivit markerade med JA, likaså i de fall som både JA och NEJ svaren varit markerade. Detta kan ha orsakat ett något missvisande resultat.

I de fall där fler alternativ angivits av kursdeltagaren, gäller frågorna 29-32 (Bilaga 1), har antingen det mittersta alternativet markerats eller så har det lägsta/minst frekventa alternativet markerats i de fall två alternativ angivits. Detta kan troligtvis ha inneburit att ett systematiskt fel skapats. Det hade i efterhand varit mera korrekt att ta bort dessa felaktiga svar, därför bör inte alltför stor vikt läggas vid resultaten på de aktuella frågorna. På dessa frågor kan det också vara olika mellan deltagarna om de räknade med

kurstillfällena eller inte, då de angivit hur många gånger som hunden aktiverades vid promenader eller rastningar, vid annat tillfälle och hur ofta den egna hunden fick möjlighet att träffa andra hundar. Detta kan ha gett upphov till ett visst fel, dock borde inte detta ha någon större betydelse i det resultat som presenteras.

Vissa svar har egenhändigt markerats efteråt då det har handlat om uppenbara fall. Exempel på detta är då kursdeltagarna har svarat NEJ på fråga 35 och sedan inte svarat, eller endast svarat NEJ eller FINNS INGET PROBLEM, på fråga 36. Hade kursdeltagaren svarat NEJ på fråga 35 har både NEJ och FINNS INGET PROBLEM automatiskt angivits på den efterföljande frågan. I de fall som kursdeltagare angivit att de haft ett problem och att de försökt lösa det, utan att ange vad problemet var eller hur de hade försökt lösa det så har ANNAT markerats istället, på fråga 36. Det finns också en överhängande risk att hundar felaktigt blivit tolkade in i gruppen rädsla och aggressivitet på denna fråga. Detta då de flesta av orden, de som kursdeltagarna själva angivit, som tolkats in i denna grupp kan betyda olika saker för olika människor. Dessa ord (främst vek, nervös, försiktig och reserverad) innehåller mycket egna värderingar och kan uppfattas olika av olika hundägare, därför är det inte alls säkert att denna gruppering blivit helt rättvisande.

Några av kursdeltagarna hade troligtvis tolkat fråga 37 om hur länge hunden lämnas ensam i sträck, som att de skulle lägga ihop hur mycket hunden var ensam under alla veckans vardagar. I de fall kursdeltagarna angav "totalt" efter antalet timmar, eller om antalet timmar översteg 24 (ett dygn) har antalet timmar dividerats med 5 (antalet vardagar per vecka). Detta kunde göras då efterföljande fråga (Bilaga 1) behandlade hur mycket hunden var ensam under helgdagar. Risken för att kursdeltagare har lagt ihop tiden för hela veckan borde därför vara minimal.

Då nästan tre fjärdedelar av enkäterna var från kursdeltagare på brukshundsklubbarna har fördelningen blivit lite skev. Att fördelningen mellan insamlade enkäter från hundskolorna respektive brukshundsklubbarna har blivit så ojämn är troligen främst en återspeglning av den verkliga fördelningen, då brukshundsklubbarna har fler kursdeltagare och fler instruktörer knutna till sig. Detta kan givetvis ha bidragit till att en del resultat i denna studie blir felaktiga, då resultatet baseras på ett litet material. Även fördelningen vad gäller insamlade enkäter skiljer sig stort mellan de båda brukshundsklubbarna (53 + 7) och hundskolorna (21 + 4). Detta kan ha påverkat resultatet ytterligare, då endast en hundskola och en brukshundklubb kan anses dominerande i denna studie.

Då det var oklart vad det skulle finnas för skillnad mellan de kursdeltagare som sökt sig till brukshundklubbar respektive hundskolor har enkäten blivit omfattande. Alla frågor har därför inte kunnat behandlas, av denna anledning har samtliga frågors totala svarsfrekvens och svarens fördelning angivits i Bilaga 2. Alla frågor har inte heller känts relevanta att behandla då resultaten inte utmärkt sig på något synbart sätt.

Vidare studier

Samtliga resultat kan ha påverkats av det skeva förhållandet mellan insamlade enkäter från hundskolorna och brukshundklubbens kursdeltagare, samt av att fördelningen, mellan de båda hundskolorna och båda brukshundklubbarna, var skev. Därför skulle det vara fördelaktigt att upprepa studien och med ett jämnare fördelat material. Eftersom studien koncentrerades till ett par Skaraborgska brukshundklubbar och hundskolor, så är det inte säkert att de förhållanden som råder speglar hur det ser ut i hela landet. För att ta reda på

detta skulle en mera geografiskt omfattande studie göras. Det vore även intressant att se hur stor variationen är mellan SBK:s lokala klubbar och inte minst bland landets hundskolor. Vidare vore det av intresse att se om kursdeltagarna inom respektive organisation, hundskola respektive brukshundklubb, var nöja med den kurs som de deltagit i. Samt om de anser att det finns ett behov av en kontrollorganisation med förmågan att fastställa kvaliteten på de olika organisationernas kurser.

Referenser

- Adlercreutz, C-J. 1994. *Hundar i världen*. Västerås, Ica Bokförlag (ISBN: 91-534-1505-1)
- Althaus, T. 1987. The development of a harmonic owner-dog relationship. *Journal of Small Animal Practice* 28:1056-1064
- Bennett, P.C., Cooper, N., Rohlf, V.I., Mornement, K. 2007. Factors influencing Owner Satisfaction With Companion-Dog-Training Facilities. *Journal of Applied Animal Welfare Science* 10(3): 217-241
- Bennett, P.C., Rohlf, V.I. 2007. Owner-companion dog interactions: Relationship between demographic variables, potentially problematic behaviours, training engagement and shared activities. *Applied Animal Behaviour Science* 102: 65-84
- Beverland, M.B., Farrelly, F., Ai Ching Lim, E. 2008. Exploring the dark side of pet ownership: Status- and control-based pet consumption. *Journal of Business Research* 61: 490-496
- Bolin, E. 2003. Hundägares och Kattägares Relation Till Sitt Djur. Examensarbete 2003:55, Veterinärprogrammet. Veterinärmedicinska fakulteten, SLU, Uppsala (ISSN 1650-7045)
- Bradshaw, J.S.W., Goodwin, D., Lea, A.M., Whitehead, S.L. 1996. A survey of the behavioural characteristics of pure-bred dogs in the United Kingdom. *The Veterinary Record* 138: 465-468
- Cohen, J.A., Fox, M.W. 1976. Vocalizations in wild canids and possible effects of domestication. *Behavioural Process* 1: 77-92
- Córdova-Izquierdo, A., Córdova-Jiménez, M.S., Betancourt, S.D.P., Córdova-Jiménez, C.A., Suárez, S.C., Oaxaca, J.A.S., Lang, G.R., Campos, V.M.X. 2006. Effect of castration on Not Wanted Behaviours in Dogs. *Journal of Animal and Veterinary Advances* 5 (11): 970-974
- Cutt, H., Giles-Corti, B., Knuiman, M. 2008. Encouraging physical activity through dog walking: Why don't some owners walk with their dog?. *Preventive Medicine* 46: 120-126
- Cutt, H., Giles-Corti, B., Knuiman, M., Burke, V. 2007. Dog ownership, health and physical activity: A critical review of the literature. *Health & Place* 13: 261-272
- Darsund, J. 2006. Aktiva hundägares upplevelse av psykologisk behovstillfredsställelse i relationen till sin hund. Psykologixamensuppsatts. Vol. VIII 2006:36, Institutionen för Psykologi, Lunds Universitet
- Djurskyddslag (1988:534), Saknr L1
- Ellson, T. 2008. Can we live without a dog? Consumption life cycles in dog-owner relationships. *Journal of Business Research* 61: 565-573
- German, A.J. 2006. The Growing Problem of Obesity in Dogs and Cats. *American Society for Nutrition*. 1940S-1946S
- Hartman, S. 2005. *Skrivhandledning för examensarbeten och rapporter*. Falun, Natur och Kultur (ISBN 91-27-09465-0)
- Hedhammar, Å., Järverud, S., Fält, L., Swedrup, I., Alin, I. 1984. Hundägaren hundägandets alla sidor. Spånga, Svenska Kennelklubben
- Hiby, E.F., Rooney, N.J., Bradshaw, J.W.S. 2004. Dog training methods: their use, effectiveness and interaction with behaviour and welfare. *Animal Welfare* 13: 63-69
- Karlsen, V. 2006. Hundens betydelse i dagens samhälle. Studentarbetet 68, Djursjukvårdarprogrammet. Institutionen för husdjurens miljö och hälsa, Svenska Lantbruksuniversitetet, Skara

- Lindberg, M. 2007. Hur tränas hundar inom svenska brukshundklubbar?. Examensarbete 2007:18. Veterinärprogrammet. Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap, Sveriges Lantbruksuniversitet, Uppsala (ISSN: 1652-8697)
- Ljungqvist, A. 2006. Hund lämnad ensam i bil. Studentarbete 102. Institutionen för husdjurens miljö och hälsa, Avdelningen för Djurskydd, Sveriges Lantbruksuniversitet, Uppsala
- Lynge, H., Ladewig, J. 2005. The effect of signals from experienced dog handlers on the behaviour of dogs. *The European Journal of Companion Animal Practice* 15(1): 67-72
- Löwdahl, V. 2006. ”Det ger en sådan positiv känsla, att ha någon visar en sådan glädje och omsorg om en...” – en kartläggning av hundägarens personliga vinst av att ha hund. Psykologiexamensarbete. Psykologiska Institutionen, Stockholms Universitet
- Malm, K. 2005a. *Hunden Människan Relationen*. Skara, Tanke i Tryck (ISBN: 91-975591-0-5)
- Malm, K. 2005b. *Rädsla och separationsproblem hos hundar*. Skara, Tanke i Tryck (ISBN: 91-975591-1-3)
- Malm, K. 2005c. *Aggressivitet hos hundar*. Skara, Tanke i tryck (ISBN: 91-975591-2-1)
- Marinelli, L., Adamelli, S., Normando, S., Bono, G. 2007. Quality of life of the pet dog: Influence of owner and dog's characteristics. *Applied Animal Behaviour Science* 108: 143-156
- Motooka, M., Koike, H., Yokoyama, T., Kennedy, N.L. 2006. Effect of dog-walking on autonomic nervous activity in senior citizens. *Medical Journal of Australia* 184 (2): 60-63
- Notari, L., Goodwin, D. 2007. A survey of behavioural characteristics of pure-bred dogs in Italy. *Applied Animal Behavioural Science* 103: 118-130
- O'Farrell, V. 1987. Owner attitudes and dog behaviour problems. *Journal of Small Animal Practice* 28: 1037-1045
- Olsson, U., Englund, J-E., Engstrand, U. 2005. *Biometri*. Lund, Studentlitteratur (ISBN: 91-44-04577-8)
- Owren, T. 1987. Training dogs based on behavioural methods. *Journal of Small Animal Practice* 28: 1009-1029
- Palika, L. 2007. *The Howell book of dogs*. Hoboken, New Jersey, Wiley Publishing, Inc. (ISBN-13: 978-0-470-00921-5 / ISBN-10: 0-470-00921-7)
- Shore, E.R., Burdsal, C., Douglas, D.K. 2008. Pet Owners' Views of Pet Behavior Problems and Willingness to Consult Experts for Assistance. *Journal of Applied Animal Welfare Science* 11: 63-73
- Shore, E.R., Douglas, D.K., Riley, M.L. 2005. What's in it for the Companion Animal? Pet Attachment and College Students' Behaviors Toward Pets. *Journal of Applied Animal Welfare Science* 8 (1): 1-11
- Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2008:5) om hållande av hund och katt, Saknr L 102
- Strohmaier, L. 2006. Gruppuppgift inom kursen ”Människor och Djurs Interaktioner”, Etologi och Djurskyddsprogrammet, Svenska Lantbruksuniversitetet, Skara (opublicerat material)
- Trost, J. 2001. *Enkätboken*. (2:a upplagan) Lund, Studentlitteratur (ISBN:91-44-01816-9)
- Willes, R. 2003. *All världens hundraser*. Bromma, MB Förlag (ISBN: 91-89090-79-9)

Internetsidor

IMMI (Individanpassade Metoder - Motiverade Instruktörer), www.immi.nu [2008-05-20]
Lidköpings Brukshundklubb, www.brukshundklubben.se/klubbar/lidkoping [2008-05-20]
Skara Brukshundklubb, www.skarabk.se [2008-05-20]
Svenska Brukshundklubben, www.sbk.nu [2008-05-05]
Svenska Kennelklubben, www.skk.se [2008-05-08]

Personliga kontakter

Claeson, Ulrika. Ägare Skövde Hundskola (2008-05-20)
Granholm, Kikki. Ordförande Lidköpings Brukshundklubb (2008-05-13)

ENKÄT

Deltagande på: _____

(kursens benämning och ort)

När en fråga har flera svarsalternativ ringa in eller stryk under det alternativ som passar bäst.

Om flera svarsalternativ är möjliga så anges detta direkt efter frågan.

Vänligen besvara följande frågor så ärligt som möjligt.

Ni är välkomna att använda baksidan av pappret om ni vill utveckla svaren.

1. Varför har Du sökt Dig till den aktuella organisationen/företaget och kursen?

HUNDENS UPPGIFTER

2. Var vänlig ange hundens ras/-er: _____

3. Hundens kön:

HANE TIK

4. Är hunden kastrerad/steriliserad?

JA NEJ

5. Vilket år föddes hunden? _____

(Om möjligt ange även månad och dag)

6. Hundens tilltalsnamn: _____

7. Köpesumma: _____ SEK

8. Har hunden ett kennelnamn?

JA NEJ VET INTE

GRUNDFRÅGOR

9. Nuvarande boendeform: LÄGENHET LÄGENHET MED UTEPLATS

RADHUS HUS ANNAT: _____

ENKÄT

10. Står du som ägare på hunden? Om NEJ vem äger hunden?

JA NEJ

Hundens formella ägare: _____

(ange relation – ej namn, ex. man/fru/granne/bekant etc.)

11. Är det Din första hund?

JA NEJ

12. Vilka tidigare erfarenheter har Du av hundar?

13. Varför skaffade Du hunden?

14. Vem valde just den individen ur kullen? Flera svarsalternativ möjliga

JAG PARTNER BARNET/-EN UPPFÖDAREN ANNAN

15. Har uppfödaren kvar avelsrätt (fodervärdsavtal) på hunden?

JA NEJ VET INTE

16. Skulle Du i efterhand ha valt annan individ ur kullen?

JA NEJ VET INTE

17. Är hela familjen delaktig i hundens dagliga skötsel?

JA NEJ

RASEN

18. Vem i familjen ville ha rasen? Flera svarsalternativ möjliga

JAG PARTNER BARNET/-EN ANNAN

ENKÄT

19. Varför valdes den rasen/hunden? Flera svarsalternativ möjliga

STORLEK PÄLS ANVÄNDNINGSSOMRÅDE EXTERIÖR
PRIS TEMPERAMENT TIDIGARE ERFARENHETER
HÄRSTAMNING

ANNAT: _____

20. Hur nöjd är Du med valet av ras?

INTE NÖJD NÖJD MYCKET NÖJD

21. Vilket är rasens/rasernas ursprungliga användningsområde?

22. Skulle Du, med facit i hand, valt en annan ras?

JA NEJ VET INTE

HUNDEN OCH VARDAGEN

23. Är hunden med på jobbet?

JA NEJ

24. Används hunden i yrket? Om JA ange vilket yrke

JA NEJ

Yrke: _____

25. Hur mycket tid ägnas per vecka åt hundens pälsvård? _____ minuter

26. Antal timmar per dag ägnat åt hunden? _____

(träning, kloklippning, pälsvård, promenader etc.)?

27. Antal rastningar (under 20 min) per dag: _____

28. Antal promenader (över 20 min) per dag: _____

ENKÄT

29. Hur stor del av promenaden/rastningen är Din hund lös?

0 % 25% 50% 75% 100%

30. Brukar hunden aktiveras (lydnad, sök, spår etc.) under promenaden/rastningen?

< 1 ggr/v 1-3 ggr/v 4-6 ggr/v 7-10 ggr/v > 10 ggr/v

31. Aktiveras hunden vid något annat tillfälle?

< 1 ggr/v 1-3 ggr/v 4-6 ggr/v 7-10 ggr/v > 10 ggr/v

32. Hur ofta får Din hund möjligheten att leka med andra hundar?

ALDRIG < 1 ggr/v 1-2 ggr/v 3-6 ggr/ 7-10 ggr/v >10 ggr/v

33. Är det något du skulle vilja förändra till det bättre för din hund?

34. Hur nöjd är du med Din hunds beteende?

INTE NÖJD NÖJD MYCKET NÖJD

35. Är det något hos hunden som Du upplever som ett problem? Om JA ange vad

JA NEJ

36. Har Du försökt lösa problemet? Om JA ange hur

JA NEJ FINNS INGET PROBLEM

37. Hur många timmar lämnas hunden vanligtvis ensam på vardagar? _____ timmar

ENKÄT

38. Hur många timmar lämnas hunden vanligtvis ensam under helgdagar? _____ timmar

39. Hur länge brukar hunden lämnas ensam i sträck? _____ timmar

40. När hunden lämnas ensam - vart befinner den sig?

41. Har hunden vanligtvis någon form av sällskap när den lämnas ensam?

NEJ JA, TV JA, RADIO JA, ANNAN HUND

JA, ANNAT DJURSLAG: _____

42. Hur transporteras hunden i bilen?

LÖS LASTUTRYMMET (KOMBI) BUR BÄLTE FÖR HUND

43. Finns det en hundbur i hushållet?

JA NEJ

44. Befinner sig hunden i bur? Flera svarsalternativ möjliga

NEJ, ALDRIG JA, I BILEN JA, NÄR DEN LÄMNAS ENSAM

JA, NÄR DET KOMMER BESÖK

JA, AV ANNAN ORSAK NÄMLIGEN _____

45. Har hushållet tillgång till en rastgård?

JA NEJ

46. Befinner sig hunden i rastgård? Flera svarsalternativ möjliga

NEJ, ALDRIG JA, NÄR DEN LÄMNAS ENSAM

JA, NÄR DET KOMMER BESÖK JA, AV BEKVÄMLIGHETSSKÄL

JA, AV ANNAN ORSAK NÄMLIGEN _____

HUSHÅLLET

47. Finns det fler hundar i hushållet? Om JA ange antalet hundar totalt i hushållet.

JA NEJ

ENKÄT

Antal: _____

48. Finns det andra djurslag i hushållet? Om JA ange vilket/vilka.

JA NEJ

Vilka: _____

49. Finns det barn i hushållet? Om JA ange antal barn och deras ålder.

JA NEJ

Antal barn och ålder: _____

UPPFÖDAREN

50. Hämtades hunden hemma hos uppfödaren? Om NEJ eller VET INTE ange vart hunden hämtades eller hur den kom till Dig

JA NEJ VET INTE

Vart hämtades hunden: _____

51. Hade uppfödaren en godkänd inspektion av djurskyddsinspektör?

JA NEJ VET INTE

52. Hade uppfödaren en godkänd besiktning av kennelkonsulent?

JA NEJ VET INTE

53. Tyckte Du att uppfödaren skötte sina hundar på ett bra sätt? Om NEJ ange varför

JA NEJ VET INTE

Varför: _____

54. Köptes hunden från en erfaren uppfödare (erfarenhet av mer än 10 kullar)?

JA NEJ VET INTE

55. Är Du nöjd med uppfödaren/ kenneln?

JA NEJ VET INTE

56. Skulle Du i efterhand ha valt en annan kennel/uppfödare?

ENKÄT

JA NEJ VET INTE

PERSONUPPGIFTER

57. Är Du: GIFT/SAMBO ENSAMSTÅENDE ANNAT

58. Är Du: MAN KVINNA 59. Vilket år föddes Du? 19_____

Tack!

Enkätresultat

Totalt 85 enkäter

Resultaten är avrundade till och angivna i hela procent.

1. Svansfrekvens: 95 %

Grupp 5 % Metod 15 % Rykte 11 % Social 11 % Nära 11 % Lydnad 20%
Annat 84 %

Flera svarsalternativ möjliga

2. Svansfrekvens: 99%

se Bilaga 3 och 4

3. Svansfrekvens; 100%

Hane 45 % Tik 55 %

4. Svansfrekvens: 98%

Ja 10% Nej 90 %

5. Svansfrekvens: 99%

2008 1% 2007 48% 2006 30% 2005 10% 2004 6% 2003 1%
2002 2% 2001 1% 2000 1%

6. Svansfrekvens: 100%

7. Svansfrekvens: 92%

8. Svansfrekvens: 99%

Ja 76% Nej 19% Vet inte 5%

9. Svansfrekvens: 100 %

Lägenhet 14% Lägenhet med uteplats 4% Radhus 8%
Hus 67% Annat 7%

10. Svansfrekvens: 100%

Ja 80% Nej 20%

11. Svansfrekvens: 100%

Ja 34% Nej 66%

12. Svansfrekvens: 93%

Släkting 11% Hund i familjen 27% Hundvakt 6%
Bekant 9% Egen 61% Annat 23%
Ingen 6%

Flera svarsalternativ möjliga

13. Svansfrekvens: 98%

Intresse 35% Aktivitet 20% Sällskap 37%
Ersättning 6% Annat 49%

Flera svarsalternativ möjliga

14. Svansfrekvens: 98 %

Jag 58% Partner 27% BARNET/-en 16%
Uppfödaren 34% Annan 7%

Flera svarsalternativ möjliga

15. Svansfrekvens: 98 %

Ja 5% Nej 87% Vet inte 8%

16. Svansfrekvens: 98 %

Ja 1% Nej 87% Vet inte 12%

17. Svansfrekvens: 100 %

Ja 84% Nej 16%

18. Svansfrekvens: 99 %
 Jag 89% Partner 54% BARNET/-en 27%
 Annan 5%
19. Svansfrekvens: 99 %
 Storlek 70 % Päls 33% Användningsområde 31%
 Exteriör 18% Pris 4% Temperament 48%
 Tidigare erfarenheter 30% Härstamning 12%
 Annat 19%
 Flera svarsalternativ möjliga
20. Svansfrekvens: 96 %
 Inte nöjd 0% Nöjd 16% Mycket nöjd 85%
 P.g.a. avrundningsfel bli inte summan av resultatet 100%.
21. Svansfrekvens: 100 % (Ej svar räknas som fel)
 Rätt 75% Fel 25%
22. Svansfrekvens: 100 %
 Ja 1% Nej 92% Vet inte 7%
23. Svansfrekvens: 100 %
 Ja 25% Nej 75%
24. Svansfrekvens: 100%
 Ja 1% Nej 99%
25. Svansfrekvens: 86%
26. Svansfrekvens: 86%
27. Svansfrekvens: 81 %
28. Svansfrekvens: 94%
29. Svansfrekvens: 98 %
 0%=18% 25%=23% 50%=25% 75%=27% 100%=7%
30. Svansfrekvens: 98%
 < 1ggr/v 14% 1-3ggr/v 37% 4-6 ggr/v 23%
 7-10 ggr/v 13% >10 ggr/v 13%
31. Svansfrekvens: 96%
 < 1 ggr/v 15% 1-3 ggr/v 38% 4-6 ggr/v 21%
 7-10 ggr/v 12% >10 ggr/v 15%
 P.g.a. avrundningsfel bli inte summan av resultatet 100%.
32. Svansfrekvens: 99 %
 Aldrig 2% < 1 ggr/v 18% 1-2 ggr/v 24%
 3-6 ggr/v 23% 7-10 ggr/v 8% >10 ggr/v 25%
33. Svansfrekvens: 56%
 Ja 69 % Nej 31 %
 Ej ensam 6% Lös 6% Större 2% Annat 63%
 Flera svarsalternativ möjliga
34. Svansfrekvens: 99%
 Inte nöjd 6% Nöjd 50% Mycket nöjd 45 %
 P.g.a. avrundningsfel blir inte summan av resultatet 100%.
35. Svansfrekvens: 94 %
 Ja 65% Nej 35%
 Svansfrekvens: 61 %
 Inkallning 8% (12%) Drar 9% (13%) Klippa klor 1% (2%)
 Separation 3% (4%) Destruktiv 1% (2%) Skall 13% (19%)
 Rädsla/Aggression 15% (23%) Medicin 3% (4%)
 Annat 29% (44%)

- Flera svarsalternativ möjliga
36. Svansfrekvens: 93%
 Ja 58% Nej 44% Finns inget problem 35%
 Kurs 6% (11%) Träning 19% (33%) Annat 33% (57%)
 Flera svarsalternativ möjliga
 P.g.a. avrundningsfel blir inte summan av resultatet 100%.
37. Svansfrekvens: 93%
38. Svansfrekvens: 91%
39. Svansfrekvens: 96%
40. Svansfrekvens: 91%
 Inomhus 96% Inomhus, begränsad 47% Bur 1%
 Rastgård 4% Annat 6%
- Flera svarsalternativ möjliga
41. Svansfrekvens: 95%
 Nej 26% Ja, tv 9% Ja, radio 46% Ja, annan hund 33%
 Ja, annat djurslag 15%
- Flera svarsalternativ möjliga
42. Svansfrekvens: 100%
 Lös 20% Lastutrymmet (kombi) 29% Bur 58%
 Bälte för hund 11%
- Flera svarsalternativ möjliga
43. Svansfrekvens: 100%
 Ja 58% Nej 42%
44. Svansfrekvens: 95%
 Nej, aldrig 31% Ja, i bilen 62%
 Ja, när den lämnas ensam 1% Ja, när det kommer besök 1%
 Ja, av annan orsak 14%
- Flera svarsalternativ möjliga
45. Svansfrekvens: 100%
 Ja 39% Nej 61%
46. Svansfrekvens: 80%
 Nej, aldrig 68% Ja, när den lämnas ensam 7%
 Ja, när det kommer besök 1% Ja, av bekvämlighetskäl 3%
 Ja, av annan orsak 24%
- Flera svarsalternativ möjliga
47. Svansfrekvens: 100%
 Ja 32% Nej 68%
48. Svansfrekvens: 99%
 Ja 35% Nej 65%
 Akvariefisk 4% (10%) Får 2% (7%) Hamster 4% (10%)
 Häst 4% (10%) Höns 1% (3%) Iller 1% (3%)
 Kanin 7% (21%) Katt 26% (76%) Marsvin 4% (10%)
 Sköldpadda 1% (3%)
 Flera svarsalternativ möjliga
49. Svansfrekvens: 99%
 Ja 50% Nej 50%
 Svansfrekvens: 93%
 0-6 år 14% (26%) 7-12 år 37% (71%) 13-18 år 42% (81%)
 >18 år 14% (26%)
 Flera svarsalternativ möjliga

50. Svarefrekvens: 96%
Ja 91% Nej 7% Vet inte 1%
P.g.a. avrundningsfel blir inte summan av resultatet 100%.
51. Svarefrekvens: 98%
Ja 37% Nej 7% Vet inte 55%
P.g.a. avrundningsfel blir inte summan av resultatet 100%.
52. Svarefrekvens: 94%
Ja 45% Nej 5% Vet inte 50%
53. Svarefrekvens: 98%
Ja 95% Nej 0% Vet inte 5%
54. Svarefrekvens: 98%
Ja 64% Nej 22% Vet inte 14%
55. Svarefrekvens: 96%
Ja 90% Nej 0% Vet inte 10%
56. Svarefrekvens: 95%
Ja 6% Nej 79% Vet inte 15%
57. Svarefrekvens: 99%
Gift/sambo 80% Ensamstående 12% Annat 8%
58. Svarefrekvens: 98%
Man 13% Kvinna 87%
59. Svarefrekvens: 99%

Hundras	Antal hundar	Bhk	Hundskola	Grupp
Amerikansk Staffordshire Terrier	1	1		3
Bearded Collie	1	1		1
Berger des pyrénées à poil long	1		1	1
Bichon Havanaise	2	1	1	9
Border Terrier	2	1	1	3
Boxer	1	1		2
Cavalier King Charles Spaniel	5	1	4	1
Collie, långhår	1	1		1
Dalmatiner	1		1	6
Dvärgschnauzer	6	3	3	2
Engelsk Bulldogg	1	1		2
Engelsk Springer Spaniel	2	2		8
Finsk Lapphund	1		1	5
Flatcoated Retriever	1	1		8
Foxterrier	1	1		3
Irish Softcoated Wheaten Terrier	3	2	1	3
Irländsk Terrier	1		1	3
Golden Retriever	7	5	2	8
Jack Russel	3	2	1	3
Kelpie	1	1		1
Kinesisk Nakenhund	1	1		9
Kooikerhondje	1	1		8
Labrador Retriever	4	4		8
Mops	2	1	1	9
Newfoundland	1	1		2
Papillon	2	2		9
Parson Jack Russel	1	1		3
Phaléne	1		1	9
Podengo Portuges Pequeno	1	1		5
Pudel, dvärg	1	1		9
Rottweiler	1	1		2
Samojed	1		1	5
Schappendoes	4	4		1
Schipperke	1	1		1
Schnauzer, mellan	2	2		2
Schäfer	2	2		1
Shetland Sheepdog	1	1		1
Staffordshire Bullterrier	1	1		3
Tax, kanin	1	1		4
Tibetansk Spaniel	1	1		9
West Highland White Terrier	1	1		3
Whippet	2	1	1	10
Blandras	10	6	4	0